

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
r_{xy}	แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
X	แทน การประยุกต์ใช้นวัตกรรมการบริหารสถานศึกษา
X_1	แทน นวัตกรรมด้านนโยบาย
X_2	แทน นวัตกรรมด้านการเรียนการสอน
X_3	แทน นวัตกรรมด้านกลยุทธ์
X_4	แทน นวัตกรรมด้านสื่อและเทคโนโลยี
Y	แทน การพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้
Y_1	แทน ด้านการพัฒนาผู้สอนและผู้บริหาร
Y_2	แทน ด้านการเรียนรู้และส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน
Y_3	แทน ด้านการสนับสนุนทางสังคม
Y_4	แทน ด้านสารสนเทศ
Y_5	แทน ด้านเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัล
$\hat{Y}$	แทน ค่าการพยากรณ์ของ Y จาก X ในรูปคะแนนดิบ
a	แทน ค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
b	แทน สัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Z_x	แทน การประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษา ในรูปคะแนนมาตรฐาน
$\hat{Z}_y$	แทน ค่าการพยากรณ์การพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ในรูปคะแนนมาตรฐาน
df	แทน ระดับความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
β	แทน สัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
*	แทน ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 7 ตอน ตามลำดับความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำเสนอด้วยจำนวนและร้อยละ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษา นำเสนอด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และอันดับของแต่ละด้าน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ นำเสนอด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และอันดับของแต่ละด้าน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษากับการพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ด้วยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้วยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression)

ตอนที่ 6 ผลการสังเคราะห์แนวทางพัฒนาแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ในส่วนของการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก

ตอนที่ 7 ผลการสังเคราะห์แนวทางพัฒนาแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ในส่วนของการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยการสนทนากลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	
	(n = 351)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	175	49.86
หญิง	176	50.14
รวม	351	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	
	(n = 351)	ร้อยละ
2. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	198	56.41
ปริญญาโท	151	43.02
ปริญญาเอก	2	0.57
รวม	351	100.00
3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	89	25.36
5-10 ปี	159	45.30
11- 20 ปี	75	21.37
20 ปีขึ้นไป	28	7.98
รวม	351	100.00
4. ขนาดของสถานศึกษา		
ขนาดใหญ่พิเศษ	102	29.06
ขนาดใหญ่	84	23.93
ขนาดกลาง	165	47.01
รวม	351	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 351 คน เป็นเพศชาย จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 49.86 เป็นเพศหญิง จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 50.14 ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 56.41 รองลงมาเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 43.02 และวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.57 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 45.30 รองลงมาได้แก่ ผู้มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 25.36 ประสบการณ์ 11-20 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 21.37 และประสบการณ์มากกว่า 20 ปีขึ้นไป จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.98 ส่วนมากปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 47.01 รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 29.06 และสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 23.93

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษา นำเสนอด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และอันดับของแต่ละด้าน ดังตารางที่ 4.2-4.6

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษา

แนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษา	(n = 351)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. นวัตกรรมด้านนโยบาย	4.50	0.50	มาก	2
2. นวัตกรรมด้านการเรียนการสอน	4.53	0.51	มากที่สุด	1
3. นวัตกรรมด้านกลยุทธ์	4.50	0.51	มาก	3
4. นวัตกรรมด้านสื่อและเทคโนโลยี	4.50	0.51	มาก	4
รวม	4.51	0.51	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ นวัตกรรมด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.51) นวัตกรรมด้านนโยบาย ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.50) นวัตกรรมด้านกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.51) และนวัตกรรมด้านสื่อและเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.51) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษาในส่วนของนวัตกรรมด้านนโยบาย

นวัตกรรมด้านนโยบาย	(n = 351)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการออกแบบแนวทางการใช้ระเบียบ กฎ วิธีการ ข้อกำหนด ข้อบังคับ เพื่อใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา	4.49	0.51	มาก	3
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการออกแบบนโยบายด้านวิชาการ ด้านพฤติกรรม ด้านสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ ด้านสุขภาวะ และด้านความปลอดภัย ภายหลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	4.52	0.50	มากที่สุด	1
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนนโยบายที่เน้นการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียน	4.51	0.50	มากที่สุด	2
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างรูปแบบ (Model) ของสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนของสถานศึกษา	4.47	0.50	มาก	4
รวม	4.50	0.50	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า นวัตกรรมด้านนโยบาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการออกแบบนโยบายด้านวิชาการ ด้านพฤติกรรม ด้านสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ ด้านสุขภาวะ และด้านความปลอดภัย ภายหลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.50) ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนนโยบายที่เน้นการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.50) ผู้บริหารสถานศึกษามีการออกแบบแนวทางการใช้ระเบียบ กฎ วิธีการ ข้อกำหนด ข้อบังคับ เพื่อใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.51) และ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างรูปแบบ (Model) ของสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษาในส่วนของนวัตกรรมด้านการเรียนการสอน

นวัตกรรมด้านการเรียนการสอน	(n = 351)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
5. ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้สอนพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม	4.55	0.50	มากที่สุด	1
6. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้สอนมีการวิจัยทางการศึกษาสู่การแก้ไขปัญหาของผู้เรียน	4.52	0.51	มากที่สุด	3
7. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้สอนพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพตามหลักสูตรที่กำหนด	4.49	0.51	มาก	4
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างรูปแบบ (Model) ของสถานศึกษาที่ใช้ในการขับเคลื่อนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	4.55	0.50	มากที่สุด	2
รวม	4.53	0.51	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า นวัตกรรมด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้สอนพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.50) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการสร้างรูปแบบ (Model) ของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการขับเคลื่อนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.50) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้สอนมีการวิจัยทางการศึกษาสู่การแก้ไขปัญหาของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.51) และผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้สอนพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพตามหลักสูตรที่กำหนด ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.51) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษาในส่วนของนวัตกรรมด้านกลยุทธ์

นวัตกรรมด้านกลยุทธ์	(n = 351)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
9. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดทิศทางการบริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	4.55	0.52	มากที่สุด	1
10. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกปัจจัยภายในร่วมกับฝ่ายบริหาร สู่การพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม	4.45	0.52	มาก	5
11. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีแนวคิดใหม่ในการบริหารสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน	4.50	0.52	มากที่สุด	3
12. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาในระยะยาว	4.48	0.51	มาก	4
13. ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำในการกำหนดทิศทางของสถานศึกษา	4.54	0.51	มากที่สุด	2
รวม	4.50	0.51	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า นวัตกรรมด้านกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดทิศทางการบริหารสถานศึกษาภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.52) ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำในการกำหนดทิศทางของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.51) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีแนวคิดใหม่ในการบริหารสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.52) ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาในระยะยาว ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.51) และผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกปัจจัยภายในร่วมกับฝ่ายบริหารสู่การพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.52) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับแนวทางการประยุกต์ใช้
นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษาในส่วนของนวัตกรรมด้านสื่อและเทคโนโลยี

นวัตกรรมด้านสื่อและเทคโนโลยี	(n = 351)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
14. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้สนับสนุนบุคลากรให้ ออกแบบและพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีในการจัด การเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม	4.48	0.52	มาก	3
15. ผู้บริหารสถานศึกษามีการออกแบบสื่อและ เทคโนโลยีเพื่อประยุกต์ใช้ ในการบริหารภายใน สถานศึกษา	4.49	0.52	มาก	2
16. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา	4.53	0.51	มากที่สุด	1
17. ผู้บริหารสถานศึกษาประยุกต์ใช้นวัตกรรมด้านสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษา	4.48	0.51	มาก	4
รวม	4.50	0.51	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า นวัตกรรมด้านสื่อและเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.51) ผู้บริหารสถานศึกษามีการออกแบบสื่อและเทคโนโลยีเพื่อประยุกต์ใช้ในการบริหารภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.52) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้สนับสนุนบุคลากรให้ออกแบบและพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.52) และ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประยุกต์ใช้นวัตกรรมด้านสื่อและเทคโนโลยีเพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.51) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ นำเสนอด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และอันดับของแต่ละด้าน ดังตารางที่ 4.7-4.12

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้	(n = 351)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาครูและผู้บริหาร	4.50	0.53	มาก	2
2. ด้านการเรียนรู้และส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน	4.50	0.53	มาก	3
3. ด้านการสนับสนุนทางสังคม	4.50	0.54	มาก	4
4. ด้านสารสนเทศ	4.50	0.52	มาก	5
5. ด้านเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัล	4.51	0.52	มากที่สุด	1
รวม	4.51	0.53	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัล ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.52) ด้านการพัฒนาบุคลากรและผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.53) ด้านการเรียนรู้และส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.53) ด้านการสนับสนุนทางสังคม ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.54) และ ด้านสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.52) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ในส่วนของด้านการพัฒนาครูและผู้บริหาร

ด้านการพัฒนาครูและผู้บริหาร	(n = 351)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาสันับสนุนให้ผู้สอนใช้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างรอบด้าน	4.50	0.52	มาก	3
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสันับสนุนการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นของผู้สอน เพื่อนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน	4.47	0.52	มาก	4
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาทักษะของผู้สอนอย่างรอบด้าน เช่น ด้านภาษา ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการผลิตสื่อการเรียนการสอน ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี	4.52	0.53	มากที่สุด	2
4. ผู้บริหารสถานศึกษาออกแบบนวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการวางแผนนโยบาย กลยุทธ์ วิสัยทัศน์อย่างเป็นระบบ	4.53	0.53	มากที่สุด	1
รวม	4.50	0.53	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ด้านการพัฒนาครูและผู้บริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาออกแบบนวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ กลยุทธ์ วิสัยทัศน์อย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.50) ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาทักษะของผู้สอนอย่างรอบด้าน เช่น ด้านภาษา ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการผลิตสื่อการเรียนการสอน ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.53) ผู้บริหารสถานศึกษาสันับสนุนให้ผู้สอนใช้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างรอบด้าน ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.52) และ ผู้บริหารสถานศึกษาสันับสนุนการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นของผู้สอน เพื่อนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.52) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษาในส่วนของการเรียนรู้และส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน

ด้านการเรียนรู้และส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน	(n = 351)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.53	0.53	มากที่สุด	1
6. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์	4.51	0.56	มากที่สุด	4
7. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้ Active Learning ในการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมให้ผู้สอนสร้างนวัตกรรมทางการจัดการเรียนการสอน	4.47	0.52	มาก	7
8. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ผู้สอนได้แสวงหาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ เช่น การอบรม การสัมมนา และการทำวิจัย	4.49	0.53	มาก	5
9. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน	4.51	0.52	มากที่สุด	3
10. ผู้บริหารสถานศึกษาเน้นการแก้ไขปัญหาความถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในทุกสาระวิชา อย่างเป็นระบบ	4.46	0.55	มาก	6
11. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดทำ จัดซื้อ จัดจ้าง สื่อการเรียนการสอน อย่างเป็นระบบ	4.53	0.53	มากที่สุด	2
รวม	4.50	0.53	มาก	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ด้านการเรียนรู้และส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.53)

ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดทำ จัดซื้อ จัดจ้าง สื่อการเรียนการสอน อย่างหลากหลาย ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.53) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.52) ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนให้มีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.56) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ผู้สอนได้แสวงหา องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ เช่น การอบรม การสัมมนา และการทำวิจัย ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.53) ผู้บริหารสถานศึกษาเน้นการแก้ไขปัญหาความถดถอยทางการเรียนรู้ ของผู้เรียนในทุกสาระวิชาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.55) และ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุน การใช้ Active Learning ในการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมให้ผู้สอนสร้างนวัตกรรม ทางการจัด การเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.52) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับแนวทางการประยุกต์ใช้ นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษาในส่วนของการสนับสนุนทางสังคม

ด้านการสนับสนุนทางสังคม	(n = 351)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
12. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ชุมชน ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยเปิด โอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมและกำกับ ติดตามผล การใช้หลักสูตรสถานศึกษา	4.50	0.54	มาก	2
13. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ผู้ปกครองส่งเสริม กระบวนการเรียนรู้ ของผู้เรียนทั้งที่บ้านและ สถานศึกษา	4.51	0.54	มากที่สุด	1
14. ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการด้านทรัพยากร และบุคลากรในการจัดการศึกษา โดยอาศัย ความร่วมมือจากชุมชน	4.49	0.54	มาก	3
รวม	4.50	0.54	มาก	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ด้านการสนับสนุนทางสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษาสนับสนุนให้ผู้ปกครองส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งที่บ้านและสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.54) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมและกำกับ ติดตามผลการใช้หลักสูตร

สถานศึกษา ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.54) และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการจัดการด้านทรัพยากรและบุคลากรในการจัดการศึกษา โดยคาดหวังความร่วมมือจากชุมชน ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.54) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษาในส่วนของด้านสารสนเทศ

ด้านสารสนเทศ	(n = 351)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
15. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลสารสนเทศจากเขตพื้นที่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด รวมไปถึงกระทรวงศึกษาธิการเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาความถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ	4.50	0.52	มาก	1
16. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลสารสนเทศในการเป็นแนวทางเพื่อใช้แก้ไข ออกแบบ และดำเนินกิจกรรมภายในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม	4.49	0.52	มาก	4
17. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ผู้สอนนำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาและผู้เรียนอย่างสร้างสรรค์	4.50	0.52	มาก	2
18. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลสารสนเทศ ตลอดจนรวบรวมข้อมูลสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพของการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.50	0.52	มาก	3
รวม	4.50	0.52	มาก	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ด้านสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลสารสนเทศจากเขตพื้นที่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด รวมไปถึงกระทรวงศึกษาธิการเพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาคความถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.52) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ผู้สอนนำข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.52) ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลสารสนเทศ ตลอดจนรวบรวมข้อมูลสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพของการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.52) และ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลสารสนเทศในการเป็นแนวทางเพื่อใช้แก้ไข ออกแบบ และดำเนินกิจกรรมภายในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.52) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับแนวทางการประยุกต์ใช้
นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษาในส่วนของด้านเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัล

ด้านเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัล	(n = 351)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
19. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนในเชิงนโยบายในการยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีที่หลากหลาย	4.55	0.53	มากที่สุด	2
20. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการจัดชั้นเรียน การนิเทศ สร้างความรู้ด้านนโยบาย สนับสนุนให้ผู้สอนวางแผนการจัดทำแผนการเรียนรู้ ใบงาน สื่อต่าง ๆ และการประเมินผลโดยใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์	4.48	0.53	มาก	5
21. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างขวัญกำลังใจ ยกย่องชื่นชมผู้สอนที่มีการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ อย่างเป็นรูปธรรม	4.47	0.53	มาก	6
22. ผู้บริหารสถานศึกษากำกับติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลผู้สอนอยู่เสมอ และรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองได้รับทราบ	4.52	0.52	มากที่สุด	3
23. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อ/จัดจ้างระบบเทคโนโลยีที่นำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา เช่น ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง โปรแกรม แอปพลิเคชัน การเขียนโปรแกรม	4.48	0.52	มาก	4
24. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ผู้สอนได้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเทคโนโลยีด้วยการอบรมสัมมนา เพื่อนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ในการบริหาร การศึกษาและพัฒนาการเรียนการสอนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้	4.56	0.52	มากที่สุด	1
รวม	4.51	0.52	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ด้านเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัล อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ผู้สอนได้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเทคโนโลยีด้วยการอบรม สัมมนา

เพื่อนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ในการบริหารการศึกษาและพัฒนาระบบการเรียนการสอนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.52) ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนในเชิงนโยบายในการยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.53) ผู้บริหารสถานศึกษากำกับติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลผู้สอนอยู่เสมอ และรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองได้รับทราบ ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.52) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างระบบเทคโนโลยีที่นำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา เช่น ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง โปรแกรม แอปพลิเคชันการเขียนโปรแกรม ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.52) ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการจัดชั้นเรียน การนิเทศ สร้างความรู้ด้านนโยบาย สนับสนุนให้ผู้สอนวางแผนการจัดทำแผนการเรียนรู้ ใบงาน สื่อต่าง ๆ และการประเมินผลโดยใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.53) และ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างขวัญกำลังใจ ยกย่องชื่นชมผู้สอนที่มีการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.53) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษากับการพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ด้วยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) ดังตารางที่ 4.13-4.14

ตารางที่ 4.13 ความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษากับการพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวม

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	r	p
การประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษา (X)	0.461*	< .001
การพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Y)		

*p < .05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษากับการพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.461$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สะท้อนให้เห็นว่า เมื่อสถานศึกษามีการบริหารจัดการเชิงนวัตกรรมอย่างครอบคลุม ก็สามารถส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การใช้กลยุทธ์และนโยบายที่ทันสมัยควบคู่กับเทคโนโลยีและการจัดการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนในบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา

ตารางที่ 4.14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษากับการพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ตัวแปร	X	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y
X	1.000					
X ₁	0.604*	1.000				
X ₂	0.602*	0.213*	1.000			
X ₃	0.678*	0.190*	0.177*	1.000		
X ₄	0.618*	0.158*	0.162*	0.241*	1.000	
Y	0.461*	0.304*	0.244*	0.272*	0.341*	1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.14 แสดงว่า การประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษาโดยรวม (X) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r_{xy} = 0.461$) อยู่ในระดับปานกลาง โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นวัตกรรมด้านนโยบาย (X₁) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษาโดยรวม (X) ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.604$) และมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Y) ในระดับต่ำ ($r_{xy} = 0.304$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นวัตกรรมด้านการจัดการเรียนการสอน (X₂) นวัตกรรมด้านกลยุทธ์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษาโดยรวม (X) ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.602$) และมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Y) ในระดับต่ำ ($r_{xy} = 0.244$) นวัตกรรมด้านกลยุทธ์ (X₃) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษาโดยรวม (X) ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.678$) และมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Y) ในระดับต่ำ ($r_{xy} = 0.272$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนวัตกรรมด้านสื่อและเทคโนโลยี (X₄) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษาโดยรวม (X) ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.618$) และมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Y) ในระดับต่ำ ($r_{xy} = 0.341$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษา
ที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้วยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression)

ตารางที่ 4.15 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยอย่างง่ายของตัวแปรที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอย
ทางการเรียนรู้เพื่อค้นหาอำนาจพยากรณ์ทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหาร
สถานศึกษาเพื่อการพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	2043.208	1	2043.208	94.186	.000 ^b
	Residual	7570.969	349	21.693		
	Total	9614.177	350			

a. Dependent Variable: Y

b. Predictors: (Constant), X

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	45.688	6.420		7.116	.000
	X	0.813	0.084	0.461	9.705	.000

a. Dependent Variable: Y

a = 45.688

b = 0.813

S.E._{est} = 6.420

R² = 0.213

Adjust R² = 0.210

สมการถดถอย คือ $\hat{Y} = a + bX$, $\hat{Y} = 45.688 + 0.813X$

จากตารางที่ 4.15 แสดงว่า การพยากรณ์การประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหาร
สถานศึกษา (X) ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Y) สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสมการ
พยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = 45.688 + 0.813X$ และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
คือ $\hat{Z}_Y = 0.461Z_X$ ทั้งนี้ การประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษา (X) สามารถ
พยากรณ์การพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้คิดเป็นร้อยละ 21.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก

แนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยการศึกษาเชิงลึกผู้บริหารสถานศึกษาที่ จำนวน 20 คน จากการศึกษาพบว่า แนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ มี 4 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ภาวะผู้นำที่ยืดหยุ่นและทันการณ์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน วิเคราะห์สถานการณ์ได้อย่างแม่นยำ และสามารถกำหนดนโยบายหรือแนวทางการดำเนินงานที่ยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงที่ไม่คาดคิด

“หลังสถานการณ์โควิด-19 โรงเรียนของเราได้ปรับปรุงนโยบายด้านวิชาการ พฤติกรรม สภาพแวดล้อม สุขภาพ และความปลอดภัยใหม่ทั้งหมด เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป และแก้ปัญหาการเรียนรู้อดถอยที่เกิดขึ้น ขณะเดียวกัน ผมได้กำหนดทิศทางการบริหารใหม่โดยจัดทำแผนยุทธศาสตร์หลังโควิดที่ครอบคลุมทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อฟื้นฟูคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ”

(ผู้บริหารท่านที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2567)

“ดิฉันให้ความสำคัญกับการวางนโยบายที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยออกแบบนโยบายเพื่อฟื้นฟูศักยภาพของนักเรียนตามหลักสูตรให้ได้มากที่สุด และร่วมกับทีมบริหารวิเคราะห์ปัจจัยรอบด้านอย่างละเอียด ทั้งด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และครอบครัว ก่อนจะวางแผนพัฒนาสถานศึกษาตามข้อมูลจริง เพื่อให้แผนงานมีทิศทางชัดเจนและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน”

(ผู้บริหารท่านที่ 2, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2567)

“เราได้ออกแบบระเบียบและแนวทางใหม่ที่มีความยืดหยุ่นมากขึ้นหลังวิกฤตโควิด เพื่อให้ครูสามารถช่วยเหลือนักเรียนได้เหมาะสมกับแต่ละกรณี นอกจากนี้ ผมยังศึกษาตัวอย่างแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศจากโรงเรียนต่างประเทศที่เผชิญปัญหาคล้ายกัน แล้วนำมาปรับใช้เป็นกลยุทธ์เฉพาะสำหรับโรงเรียนของเรา”

(ผู้บริหารท่านที่ 3, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2567)

“ผมได้จัดทำรูปแบบนโยบายของโรงเรียนใหม่ที่มีจุดเน้นเรื่องการฟื้นฟูคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน โดยเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์และพันธกิจใหม่ที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนทุกคนสามารถอ่านออกเขียนได้ภายในสามปี กลยุทธ์ของโรงเรียนจึงโฟกัสที่เป้าหมายนี้เป็นหลัก”

(ผู้บริหารท่านที่ 4, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2567)

“นโยบายของโรงเรียนได้รับการปรับให้สอดคล้องกับแนวทางของสำนักงานเขต โดยเน้นการเยียวยานักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้ผ่านโครงการพิเศษ เช่น การเรียนชดเชยและติวเสริม ขณะเดียวกัน ผมใช้ภาวะผู้นำเชิงรุก จัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูการเรียนรู้ขึ้นมาเพื่อประสานงานและติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง”

(ผู้บริหารท่านที่ 5, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2567)

“ดิฉันเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย เพื่อให้แนวทางเกิดจากความเข้าใจร่วมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง กลยุทธ์ที่เราใช้เน้นการระดมความคิดเห็นจากครู ผู้ปกครอง และนักเรียนก่อนเขียนแผนพัฒนา เพื่อให้แผนได้รับการยอมรับและขับเคลื่อนได้จริงในทางปฏิบัติ”

(ผู้บริหารท่านที่ 6, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2567)

“เราได้วางนโยบายจัดชั้นเรียนเสริมหลังเลิกเรียนสำหรับนักเรียนที่เรียนไม่ทัน เพื่อปิดช่องว่างระหว่างการปิดเรียนที่ผ่านมา ผมยังได้จัดทำคู่มือยุทธศาสตร์ New Normal ที่ระบุขั้นตอนการทำงานในภาวะเปลี่ยนแปลงไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้ทุกฝ่ายมีความชัดเจนและเตรียมพร้อม”

(ผู้บริหารท่านที่ 7, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2567)

“นโยบายของดิฉันให้ความสำคัญกับสุขภาพจิตและความปลอดภัยในโรงเรียน โดยจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาและผ่อนคลายความเครียด พร้อมทั้งกล้าทดลองกลยุทธ์ใหม่ เช่น การเรียนวันเสาร์หรือปรับเวลาเรียนให้ยืดหยุ่นมากขึ้น ซึ่งช่วยให้นักเรียนกลับเข้าสู่ระบบได้อย่างมั่นใจและเหมาะสม”

(ผู้บริหารท่านที่ 8, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2567)

“ดิฉันเชื่อว่านโยบายต้องยืดหยุ่นและพร้อมปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์จริง เราจึงออกแบบปฏิบัติชั่วคราวและปรับปรุงเป็นระยะ เพื่อให้โรงเรียนตอบสนองต่อปัญหาการเรียนรู้ของเด็กได้อย่างรวดเร็ว ส่วนกลยุทธ์ที่ใช้คือการสร้างเครือข่ายกับโรงเรียนใกล้เคียงและสถาบันอุดมศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนทรัพยากรและแนวทางฟื้นฟูการเรียนรู้”

(ผู้บริหารท่านที่ 9, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2567)

“เราออกนโยบายพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง โดยสนับสนุนให้เข้าร่วมอบรมและฝึกทักษะการสอนรูปแบบใหม่ ๆ พร้อมทั้งประยุกต์ใช้หลักการบริหารการเปลี่ยนแปลง สร้างแรงจูงใจและความเข้าใจร่วมกับบุคลากร เพื่อให้ยอมรับแนวทางใหม่และเดินนำไปพร้อมกัน”

(ผู้บริหารท่านที่ 10, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 กรกฎาคม 2567)

“โรงเรียนของผมได้กำหนดนโยบายบูรณาการเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ไว้ในแผนหลังโควิดอย่างชัดเจน เราเชื่อว่านวัตกรรมและเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการแก้ปัญหาการเรียนรู้ถดถอย ผมจึงใช้ข้อมูลเชิงสถิติเช่นคะแนนสอบก่อนและหลังโควิด มาวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อกำหนดกลยุทธ์การฟื้นฟูที่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงมากที่สุด”

(ผู้บริหารท่านที่ 11, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 กรกฎาคม 2567)

“ดิฉันได้ออกนโยบายใหม่เกี่ยวกับการดูแลพฤติกรรมและวินัยของนักเรียน เพื่อปรับพฤติกรรมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้หลังจากที่เด็กต้องเรียนออนไลน์เป็นเวลานาน ในด้านกลยุทธ์ ดิฉันเน้นการพัฒนาครูควบคู่ไปกับผู้เรียน ด้วยการส่งเสริมให้ครูเข้าอบรมและจัดเวิร์กช็อปภายในเพื่อเพิ่มศักยภาพในเชิงปฏิบัติ”

(ผู้บริหารท่านที่ 12, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กรกฎาคม 2567)

“เราให้ความสำคัญกับความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชน ด้วยการออกนโยบายสนับสนุนการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อร่วมกันดูแลและติดตามนักเรียน ในเชิงกลยุทธ์ ดิฉันวางแนวทางช่วยเหลือนักเรียนเฉพาะราย โดยจัดทำแผนพัฒนารายบุคคลร่วมกับครูและผู้ปกครองสำหรับเด็กที่มีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้”

(ผู้บริหารท่านที่ 13, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กรกฎาคม 2567)

“ผมได้ปรับปรุงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียนใหม่ให้เหมาะสมกับยุคหลังโควิด โดยเน้นการเสริมสร้างศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ขณะเดียวกันก็ได้จัดทำแผนฉุกเฉินทางการศึกษาเพื่อรองรับสถานการณ์ที่ไม่คาดคิด เช่น การปิดโรงเรียนกะทันหัน ทำให้โรงเรียนมีความพร้อมในการรับมือกับความไม่แน่นอน”

(ผู้บริหารท่านที่ 14, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 กรกฎาคม 2567)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

“โรงเรียนของเรามีนโยบายที่กำหนดเป้าหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาวอย่างเป็นระบบ เช่น แผนปฏิบัติการ 100 วันเพื่อฟื้นฟูวิชาพื้นฐาน และแผนพัฒนา 3 ปีเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ดิฉันบริหารโดยใช้แนวคิดการบริหารแบบโครงการ โดยมอบหมายให้ครูแต่ละทีมรับผิดชอบโครงการย่อย ๆ อย่างมีอิสระ ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และความรับผิดชอบร่วมกัน”

(ผู้บริหารท่านที่ 15, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 กรกฎาคม 2567)

“ดิฉันจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อดำเนินโครงการฟื้นฟูการเรียนรู้ เช่น การจัดค่ายวิชาการ และการจ้างตัวเตอร์พิเศษ โดยออกนโยบายให้งบประมาณมีความยืดหยุ่นและถึงกิจกรรมที่จำเป็น อย่างรวดเร็ว กลยุทธ์ของเราเน้นการติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ โดยประชุมทบทวนแผน ทุกสิ้นภาคเรียน และปรับกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้รับ”

(ผู้บริหารท่านที่ 16, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 กรกฎาคม 2567)

“เราออกนโยบายบูรณาการการทำงานของฝ่ายต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เช่น ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปกครอง และฝ่ายแนะแนว เพื่อร่วมกันฟื้นฟูการเรียนรู้ของนักเรียน ผมได้ปรับโครงสร้างการบริหารภายใน โดยจัดตั้ง “ฝ่ายนวัตกรรมการศึกษา” ขึ้นมาโดยเฉพาะ เพื่อประสานและคิดค้น โครงการใหม่ ๆ ให้ดำเนินการได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ”

(ผู้บริหารท่านที่ 17, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กรกฎาคม 2567)

“เราได้ออกนโยบายการติดตามและประเมินผลพัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดย กำหนดตัวชี้วัดรายเดือน ทำให้สามารถรู้ได้ทันทีว่าควรเร่งแก้ไขตรงจุดใด กลยุทธ์ที่ผมนำมาใช้คือ การบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาล สร้างความโปร่งใสและตรวจสอบได้ เพื่อให้บุคลากรและผู้ปกครอง เกิดความไว้วางใจและร่วมมืออย่างเต็มที่”

(ผู้บริหารท่านที่ 18, การสื่อสารส่วนบุคคล, 16 กรกฎาคม 2567)

“ดิฉันใช้นโยบายส่งเสริมแรงจูงใจเชิงบวกภายในโรงเรียน โดยยกย่องและให้รางวัลแก่ครู และนักเรียนที่พัฒนาการเรียนรู้ได้ดีหรือมีนวัตกรรมการสอนที่ได้ผล พร้อมกับสร้างวัฒนธรรม องค์กรแห่งนวัตกรรม ด้วยการเปิดพื้นที่ให้ทุกคนกล้าเสนอแนวคิดใหม่ ๆ โดยไม่กลัวความล้มเหลว”

(ผู้บริหารท่านที่ 19, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กรกฎาคม 2567)

“ในฐานะผู้บริหาร ผมยึดหลักความโปร่งใสในการกำหนดนโยบาย โดยเปิดเผยข้อมูล และเป้าหมายให้ทุกฝ่ายเข้าใจตรงกัน เราใช้แนวคิด Whole School Approach ในการดำเนินกลยุทธ์ ฟื้นฟูผู้เรียน ให้ทุกฝ่ายในโรงเรียนทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน”

(ผู้บริหารท่านที่ 20, การสื่อสารส่วนบุคคล, 16 กรกฎาคม 2567)

สรุปได้ว่า แนวทางนี้เน้นการเตรียมความพร้อมล่วงหน้า ไม่ใช่เพียงการตอบสนองเมื่อเกิดเหตุการณ์เท่านั้น แต่รวมถึงการออกแบบนโยบายที่ครอบคลุมทั้งด้านวิชาการ สุขภาวะ และความปลอดภัยของนักเรียน เพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องแม้ในช่วงวิกฤติ ในยุคที่ข้อมูลมีบทบาทสำคัญ การใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจจึงเป็นสิ่งจำเป็น ผู้บริหารควรมีทักษะในการใช้ระบบวิเคราะห์ข้อมูล เช่น Dashboard เพื่อติดตามผลการเรียนรู้ของนักเรียน และใช้ข้อมูลเหล่านี้ในการกำหนดแนวทางพัฒนาอย่างแม่นยำ อีกแนวทางหนึ่งที่เสริมสร้างภาวะผู้นำที่ตอบสนอง คือ การบริหารแบบกระจายอำนาจ ซึ่งช่วยให้ทีมงานในทุกระดับมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่งผลให้การดำเนินงานมีความคล่องตัวและเข้าถึงบริบทที่แท้จริงมากขึ้น ในเชิงยุทธศาสตร์ ผู้บริหารควรวางแผนและออกแบบนโยบายที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ พร้อมทั้งวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกอย่างรอบด้าน และนำข้อมูลมาใช้เป็นฐานในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาในปัจจุบัน

ด้านที่ 2 ระบบนิเวศการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม คือ การออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 การออกแบบระบบนี้ต้องพิจารณาความหลากหลายของผู้เรียน รูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน และการใช้วิธีสอนที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ การสร้างระบบการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกคนในสถานศึกษา โดยเฉพาะครูผู้สอนที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน เมื่อครูได้รับการสนับสนุนให้พัฒนาและทดลองใช้วิธีการสอนใหม่ ก็จะทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

“โรงเรียนของเราส่งเสริมให้ครูปรับกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม หลังโควิด ดิฉันจัดเวิร์กช็อป Active Learning และนิเทศอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ครูปรับตัวได้เร็วขึ้น ในด้านเทคโนโลยี เราได้บูรณาการคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเข้ากับหลักสูตรในทุกกลุ่มสาระ พร้อมกับจัดให้มีการคัดกรองพื้นฐานด้วยแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อนำผลไปวางแผนสอนซ่อมเฉพาะจุดให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม”

(ผู้บริหารท่านที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2567)

“ผมสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะของนักเรียนแต่ละห้อง และส่งเสริมการใช้สื่อออนไลน์อย่าง Google Classroom เพื่อให้นักเรียนคุ้นเคยกับการเรียนรู้ดิจิทัล นอกจากนี้ยังมีโครงการเรียนรู้หลังเลิกเรียนที่เปิดห้องเรียนพิเศษ พร้อมให้รุ่นพี่ที่มีศักยภาพช่วยติวเพื่อนรุ่นน้อง ช่วยเสริมทั้งการเรียนและความสัมพันธ์ระหว่างกัน”

(ผู้บริหารท่านที่ 2, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2567)

“ครูของดิฉันใช้แนวทาง *Blended Learning* และการสอนเสริมรายบุคคล พร้อมกับใช้ บทเรียนออนไลน์ที่นักเรียนเลือกได้ตามความสนใจ อีกทั้งยังจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน เช่น ทักษะศึกษา เพื่อให้เด็กเห็นความเชื่อมโยงกับชีวิตจริงและเกิดแรงบันดาลใจในการเรียนรู้”

(ผู้บริหารท่านที่ 3, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2567)

“ดิฉันสร้าง PLC เพื่อให้ครูแลกเปลี่ยนวิธีสอน และลงทุนจัดซื้อเทคโนโลยีใหม่ อย่างไมโครคอนโทรลเลอร์เสริมการเรียนรู้ ขณะเดียวกันยังให้ครูจัดคลินิกวิชาการแบบรายวิชา เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ เพื่อช่วยนักเรียนที่ถดถอยฟื้นคืนทักษะพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง”

(ผู้บริหารท่านที่ 4, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2567)

“ผมส่งเสริมการเรียนรู้แบบโครงงานและการเรียนรู้เชิงรุก พร้อมกับจัดระบบ *Interactive Learning* ให้เรียนแบบลงมือทำ อีกทั้งยังมีโครงการเพื่อนติวเพื่อน ซึ่งช่วยให้นักเรียนกล้าที่จะเรียนรู้ร่วมกันในบรรยากาศที่เป็นมิตร”

(ผู้บริหารท่านที่ 5, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2567)

“ดิฉันเน้นการเสริมทักษะชีวิตควบคู่ไปกับวิชาการ ทั้งการอ่านออกเขียนได้และการคิด วิเคราะห์ โดยจัดหาทรัพยากรเทคโนโลยีอย่างเท่าเทียมให้เด็กทุกคน นอกจากนี้ยังบูรณาการ หลักสูตรเสริมทักษะชีวิต เช่น การคิดแก้ปัญหาและการสื่อสารเพื่อให้เด็กมีความพร้อมเรียนรู้มากขึ้น”

(ผู้บริหารท่านที่ 6, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2567)

“เราใช้ *Intensive Learning Model* และจัดชมรมเขียนโปรแกรมให้นักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล นอกจากนี้ยังมีการประชุมวิเคราะห์ *Learning Outcomes* ของผู้เรียนปลายภาคทุกเทอม เพื่อวางแผนแก้ไขรายจุดในภาคเรียนถัดไปอย่างทันเวลา”

(ผู้บริหารท่านที่ 7, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2567)

“ดิฉันมีระบบพี่เลี้ยงครูและสอน *Digital Literacy* ควบคู่กับการพัฒนาการสอน ครูช่วยให้นักเรียนรู้เท่าทันเทคโนโลยี ขณะเดียวกันก็ส่งเสริมกิจกรรมแข่งขันและชมรมเพื่อพัฒนาศักยภาพ นอกห้องเรียน เด็กๆ สนุกและมีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียนมากขึ้น”

(ผู้บริหารท่านที่ 8, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2567)

“ผมสนับสนุนสื่อดิจิทัลที่น่าสนใจ เช่น เกมหรืออินโฟกราฟิก และจัดการเรียนรู้ทางไกล สำหรับนักเรียนที่มาเรียนไม่ได้สม่ำเสมอ ขณะเดียวกันร่วมกับฝ่ายวิชาการปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้ยืดหยุ่น ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ และเน้นทักษะที่จำเป็นมากขึ้น”

(ผู้บริหารท่านที่ 9, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2567)

“โรงเรียนของเรามี Bridge Course ทบทวนพื้นฐาน และระบบห้องสมุดดิจิทัลที่เปิดให้เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ตลอด 24 ชั่วโมง นอกจากนี้เรายังส่งเสริมความสามารถเฉพาะด้านของนักเรียนแต่ละคน เพื่อให้เขาได้ภาคภูมิใจในจุดเด่นของตนเองและไม่รู้สึกท้อแท้ในการเรียน”

(ผู้บริหารท่านที่ 10, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 กรกฎาคม 2567)

“ดิฉันจัดให้มีชั่วโมงเรียนเสริมทักษะชีวิตควบคู่กับวิชาการ เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถจัดการอารมณ์และสร้างความพร้อมในการเรียนรู้หลังช่วงโควิด ในด้านเทคโนโลยี เราใช้แพลตฟอร์มแบบฝึกหัดออนไลน์ที่ตอบสนองแบบเรียลไทม์ นักเรียนทำแบบฝึกแล้วรู้คะแนนทันที พร้อมเฉลยคำอธิบาย ช่วยสร้างแรงจูงใจให้เด็กอยากเรียนรู้ต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังจัดเวิร์กช็อปผู้ปกครอง เพื่อให้สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ที่บ้านได้อย่างเหมาะสม เด็ก ๆ จึงได้รับการสนับสนุนทั้งที่โรงเรียนและที่บ้านอย่างสมดุล”

(ผู้บริหารท่านที่ 11, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 กรกฎาคม 2567)

“เราได้จัดทำคู่มือแนวทางการสอนเยี่ยมเยียนผู้เรียน แจกให้ครูทุกคนใช้เป็นแนวปฏิบัติในการแก้ปัญหาการเรียนรู้อดออย พร้อมขยายการใช้บทเรียนสื่อผสม เช่น แอนิเมชัน ภาพยนตร์ หรือเพลงในการสอน เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องยาก ๆ ได้ง่ายและสนุกขึ้น และยังเชื่อมโยงกับการแนะแนวอาชีพและฝึกงานร่วมกับชุมชน เพื่อให้นักเรียนเห็นความหมายของการเรียนรู้ และมีเป้าหมายในอนาคตที่ชัดเจน”

(ผู้บริหารท่านที่ 12, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กรกฎาคม 2567)

“โรงเรียนของเราใช้ระบบเพื่อนช่วยเรียน (Peer Tutoring) ให้นักเรียนที่เรียนดีช่วยเพื่อนที่อ่อนในบางวิชา สร้างทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน พร้อมกับใช้แพลตฟอร์มประเมินผลออนไลน์ ที่นักเรียนสามารถสอบหรือส่งงานผ่านระบบ และรับผลประเมินได้ทันที ขณะเดียวกันดิฉันยังจัดให้มีการให้คำปรึกษารายบุคคลโดยครูที่ปรึกษา และนักจิตวิทยา เพื่อช่วยนักเรียนที่มีปัญหาการเรียนรู้อดออยให้กลับมาตั้งใจเรียนอีกครั้ง”

(ผู้บริหารท่านที่ 13, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กรกฎาคม 2567)

“ผมเชิญผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยมาเป็นโค้ชให้ครูในโรงเรียน ถ่ายทอดแนวทางการจัดการเรียนรู้ล่าสุด เช่น การสอนแบบโค้ชชิ่ง และการคิดเชิงระบบ ควบคู่กับการประเมินคุณภาพผู้เรียนผ่านแฟ้มสะสมงานที่สะท้อนพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของนักเรียน ไม่ใช่แค่คะแนนสอบเพียงอย่างเดียว ทำให้เราสามารถส่งเสริมผู้เรียนได้อย่างรอบด้านและตรงจุด”

(ผู้บริหารท่านที่ 14, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 กรกฎาคม 2567)

“ดิฉันส่งเสริมการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงนอกห้องเรียน เช่น การออกไปเรียนรู้กับแหล่งชุมชน และเรายังมีระบบเพื่อนดูแลเพื่อน ซึ่งให้นักเรียนที่มีภาวะถดถอยมี “เพื่อนคู่คิด” คอยช่วยทบทวนบทเรียนและให้กำลังใจ ทำให้เด็กไม่รู้สึกลำบากเดียวและพยายามมากขึ้น”

(ผู้บริหารท่านที่ 15, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 กรกฎาคม 2567)

“เราเน้นการประเมินเพื่อพัฒนาในห้องเรียน และใช้บทเรียนเกมการศึกษาช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเรียนรู้แบบสนุกและเข้าใจง่าย นอกจากนี้ดิฉันยังใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ย้อนหลังมาจัดกลุ่มนักเรียนตามระดับความต้องการ และออกแบบกิจกรรมพิเศษให้เหมาะกับแต่ละกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างครอบคลุม”

(ผู้บริหารท่านที่ 16, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 กรกฎาคม 2567)

“ผมให้ครูจัดทำบทเรียนออนไลน์เสริมไว้บนเว็บไซต์โรงเรียน และสร้างชมรม Social Media ให้นักเรียนฝึกการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ ด้านการส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน ผมทำงานร่วมกับครูแนะแนวจัดโปรแกรมพัฒนาความใฝ่เรียนรู้ เช่น การตั้งเป้าหมายและบริหารเวลา เพื่อให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองและมีทักษะการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ”

(ผู้บริหารท่านที่ 17, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กรกฎาคม 2567)

“ดิฉันจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์และค่ายคุณธรรมควบคู่กับการติววิชาการ เพื่อฟื้นฟูแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียน พร้อมทั้งใช้นวัตกรรม Micro Learning โดยส่งคลิปสั้นหรือความรู้ประจำวันให้นักเรียนผ่านช่องทางออนไลน์ นอกจากนี้ยังมีระบบชมเชยนักเรียนที่ยกย่องทั้งความพยายามและพัฒนาการ เพื่อสร้างแรงใจให้นักเรียนที่เคยเรียนอ่อนมีความหวังและความมุ่งมั่นในการเรียนมากขึ้น”

(ผู้บริหารท่านที่ 18, การสื่อสารส่วนบุคคล, 16 กรกฎาคม 2567)

“ผมให้ครูแต่ละกลุ่มสาระจัดทำธนาคารแบบฝึกหัด เพื่อใช้ฝึกนักเรียนเพิ่มเติมอย่างตรงจุด และส่งเสริมให้ครูและนักเรียนร่วมกันพัฒนาแอปใช้งานจริงภายในโรงเรียน เช่น แอปเช็คชื่อและ

ติดตามการบ้าน อีกทั้งโรงเรียนของเรายังจัดโครงการส่งเสริมสุขภาพ ทั้งการออกกำลังกาย ตอนเช้าและโภชนาการที่เหมาะสม เพราะเชื่อว่าสุขภาพที่ดีจะส่งเสริมให้สมองพร้อมเรียนรู้”

(ผู้บริหารท่านที่ 19, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กรกฎาคม 2567)

“เราผสมผสานการใช้เทคโนโลยีอย่างสมดุลกับการเรียนรู้ในชั้นเรียน เช่น การใช้แบบฝึก อินเทอร์เน็ตที่ฟีดแบ็คการสอนแบบเผชิญหน้า พร้อมพัฒนาโรงเรียนสู่ Smart School ด้วยระบบ สแกนใบหน้าและสายรัดข้อมือดิจิทัล ขณะเดียวกันเราสร้างสถานักเรียนให้มีบทบาทเสนอความคิดเห็น ด้านการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนรู้สึกมีคุณค่าในตัวเองและอยากพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ”

(ผู้บริหารท่านที่ 20, การสื่อสารส่วนบุคคล, 16 กรกฎาคม 2567)

สรุปได้ว่า ระบบนิเวศการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมเป็นแนวทางการจัดการศึกษาที่มุ่งสร้าง สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่ยืดหยุ่นและหลากหลาย ระบบนี้ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อตอบสนองต่อภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบเดิม ผลประเมิณ เชิงปริมาณด้านนวัตกรรมการสอนและคุณภาพผู้เรียนที่อยู่ในเกณฑ์สูงเป็นเครื่องยืนยันถึง ประสิทธิภาพของระบบนี้ การสร้างระบบนิเวศดังกล่าวต้องเริ่มจากการที่ผู้บริหารให้การสนับสนุน ครูในการพัฒนากระบวนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม การสนับสนุนนี้ไม่ควรเป็นเพียงการให้กำลังใจ แต่ต้องเป็นการดำเนินการที่ชัดเจนและมีแนวทางปฏิบัติที่เป็นระบบ ผู้บริหารควรออกแบบรูปแบบ การเรียนการสอนที่เป็นระบบ จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียนแต่ละคน พร้อมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ (Active Learning) เพื่อสร้างประสบการณ์ที่นักเรียนมีส่วนร่วม อย่างแท้จริง

หัวใจสำคัญของการขับเคลื่อนวัฒนธรรมแห่งนวัตกรรมในโรงเรียนคือการสร้างเครือข่าย การเรียนรู้ที่เข้มแข็ง การจัดตั้งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จะเปิดโอกาสให้ครูได้แลกเปลี่ยน แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ระหว่างกัน นอกจากนี้ การจัดระบบโค้ชครู (Instructional Coaching) จะช่วยให้ครูได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลือที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการสอน แนวคิดเรื่องครูผู้ริเริ่ม (Intrapreneur Teachers) เป็นอีกหนึ่งกลยุทธ์ที่สำคัญในการสร้างนวัตกรรมการสอน ครูกลุ่มนี้จะทำหน้าที่เป็นตัวขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กร เช่น การใช้ “ห้องทดลอง แนวคิด” (Innovation Sandbox) ซึ่งเป็นพื้นที่ปลอดภัยสำหรับการทดลองวิธีการสอนใหม่ ๆ โดยไม่ต้องกังวลกับความล้มเหลวที่อาจเกิดขึ้น ในแง่ของการสนับสนุนด้านทรัพยากร การจัดสรร งบประมาณเพื่อจัดซื้อสื่อและวัสดุการสอนที่หลากหลายก็เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ เพราะเครื่องมือ และสื่อการสอนที่ทันสมัยจะช่วยให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจและมีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น การส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะจุดของผู้เรียนเป็นอีกหนึ่งมิติที่สำคัญ เพราะงานวิจัยดังกล่าวจะช่วยให้ครูเข้าใจปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างลึกซึ้ง และสามารถ

หาแนวทางการแก้ไขที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนแต่ละแห่ง ผลจากการดำเนินงานดังกล่าว จะช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและสร้างองค์ความรู้ใหม่ให้กับทั้งครูและนักเรียนในระยะยาว เมื่อมองภาพรวมแล้ว ระบบนิเวศการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมจะประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อ ทุกองค์ประกอบทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ การพัฒนาที่ยั่งยืนจะเกิดขึ้นได้เมื่อได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียน ในการสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ และนวัตกรรมที่แท้จริง ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านที่ 3 การบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ เป็นกลยุทธ์สำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล การนำเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

“ดิฉันได้ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ด้วยการวางนโยบายด้านเทคโนโลยี การศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งการปรับปรุงห้องคอมพิวเตอร์ การนำแท็บเล็ตเข้าสู่ห้องเรียน และการใช้ข้อมูลสารสนเทศจากเขตพื้นที่และกระทรวงในการวิเคราะห์เปรียบเทียบจุดอ่อนของโรงเรียนกับระดับจังหวัด เพื่อนำไปสู่การวางแผนปรับปรุงอย่างตรงจุด ทำให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านสื่อที่ทันสมัย ขณะที่ผู้บริหารสามารถตัดสินใจจากข้อมูลจริงได้แม่นยำมากขึ้น”

(ผู้บริหารท่านที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2567)

“ผมส่งเสริมการเรียนการสอนออนไลน์โดยจัดทำแผนสำรองพร้อมระบบนิเทศทางไกล และส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อดิจิทัลได้เอง นอกจากนี้ โรงเรียนยังพัฒนาระบบจัดการข้อมูลนักเรียนที่สามารถติดตามผลสัมฤทธิ์ พฤติกรรม และการมาเรียนแบบรายบุคคล ช่วยให้ครูและผู้บริหารเห็นแนวโน้มและเข้าไปช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว”

(ผู้บริหารท่านที่ 2, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2567)

“เราสร้างแรงจูงใจให้ครูพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีด้วยการมอบรางวัลคุณครูดิจิทัลดีเด่นรายปี พร้อมทั้งผลักดันให้ครูใช้ข้อมูลรายบทของนักเรียนในการวิเคราะห์จุดอ่อนและปรับวิธีการสอน เช่น การทบทวนบทเรียนเพิ่มเติมเมื่อพบว่าผู้เรียนยังไม่เข้าใจเนื้อหา ช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น”

(ผู้บริหารท่านที่ 3, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2567)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

“ผมใช้ระบบเทคโนโลยีสนับสนุนการนิเทศและติดตาม เช่น ระบบบันทึกการสอนออนไลน์ และการรายงานผลผ่านแพลตฟอร์มให้ผู้ปกครองเข้าถึงได้แบบเรียลไทม์ ในด้านข้อมูลเราเก็บทั้งสถิติ อัตราการเข้าเรียน ความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อนำมาประมวลในการวางนโยบายและแก้ไขปัญหาได้ตรงเป้าหมาย”

(ผู้บริหารท่านที่ 4, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2567)

“โรงเรียนของดิฉันลงทุนในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ติดตั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ระบบ LMS และโปรแกรมเรียนรู้ออนไลน์ ควบคู่กับการใช้ข้อมูลการเรียนรู้ช่วงเรียนออนไลน์ มาออกแบบกิจกรรมฟื้นฟู เช่น การจัด English Bootcamp และห้องทดลองเคลื่อนที่ เพื่อตอบสนองต่อจุดอ่อนที่วิเคราะห์จากข้อมูลจริง”

(ผู้บริหารท่านที่ 5, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2567)

“ผมสนับสนุนให้ครูพัฒนาทักษะเทคโนโลยีด้วยการจัดอบรมทั้งภายในและภายนอก พร้อมสร้าง Dashboard แสดงข้อมูลการเรียนรู้ เช่น อัตราการขาดเรียน คะแนนเฉลี่ยรายชั้น โดยเปิดให้ครูและผู้บริหารเข้าถึงร่วมกัน ส่งผลให้การวางแผนพัฒนานักเรียนมีเป้าหมายร่วมที่ชัดเจน”

(ผู้บริหารท่านที่ 6, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2567)

“เราใช้ระบบ Student Support Information System รวบรวมข้อมูลสุขภาพ พฤติกรรม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระบบเดียว ทำให้ครูประจำชั้นและฝ่ายบริหารสามารถเข้าถึงข้อมูลของนักเรียนอย่างครอบคลุม ใช้ในการวางแผนการดูแลรายบุคคลได้อย่างเป็นระบบ”

(ผู้บริหารท่านที่ 7, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2567)

“ดิฉันริเริ่มโครงการหนึ่งนักเรียนหนึ่งแท็บเล็ต โดยให้ยืมอุปกรณ์พร้อมติดตั้งแอปฝึกทักษะพื้นฐานเพื่อช่วยนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ พร้อมทั้งจัดทำรายงานสถานการณ์การเรียนรู้รายไตรมาสเพื่อให้คณะกรรมการและชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา”

(ผู้บริหารท่านที่ 8, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2567)

“เราคัดกรองและเผยแพร่สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีคุณภาพ และใช้ Google Forms และ Excel ในการเก็บผลประเมินรายวิชาแบบอัตโนมัติ ทำให้ครูสามารถเห็นผลการเรียนของเด็กได้ทันทีและนำมาปรับวิธีสอนได้โดยไม่ต้องรอการประมวลผลจากส่วนกลาง”

(ผู้บริหารท่านที่ 9, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2567)

“ผมมีนโยบายจัดซื้อระบบ E-Learning และพัฒนาห้องเรียนออนไลน์เฉพาะของโรงเรียน เพื่อรองรับการเรียนรู้แบบยืดหยุ่น นอกจากนี้ยังเปิดเผยข้อมูลเชิงสถิติบางรายการผ่านเว็บไซต์ เช่น ผลสัมฤทธิ์รายชั้น เพื่อสร้างความโปร่งใสและเสริมความร่วมมือจากผู้ปกครอง”

(ผู้บริหารท่านที่ 10, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 กรกฎาคม 2567)

“ดิฉันใช้ระบบวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนรายบุคคลจากผลสัมฤทธิ์ย้อนหลังควบคู่กับการติดตามพฤติกรรมผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อวางแผนส่งเสริมแบบเฉพาะราย ขณะเดียวกันยังจัดอบรมผู้ปกครองให้ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารกับโรงเรียน เช่น แอปพลิเคชัน การส่งข้อความผ่านกลุ่มไลน์ การมีส่วนร่วมของครอบครัวผ่านเทคโนโลยีนี้ช่วยให้การพัฒนานักเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น”

(ผู้บริหารท่านที่ 11, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 กรกฎาคม 2567)

“เรารวบรวมข้อมูลจากแบบทดสอบวินิจฉัยรายวิชาและการประเมินผลรายหน่วยไว้ในระบบคลาวด์ เพื่อให้ครูสามารถติดตามพัฒนาการนักเรียนและวางแผนจัดกิจกรรมเสริมได้สะดวก นอกจากนี้ ยังเปิดใช้คลังสื่อดิจิทัลที่นักเรียนสามารถเข้าใช้ได้จากที่บ้าน เช่น วิดีโอการสอนและเกมการศึกษา ช่วยเติมเต็มการเรียนรู้นอกห้องเรียนได้อย่างมีคุณภาพ”

(ผู้บริหารท่านที่ 12, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กรกฎาคม 2567)

“ผมสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านระบบ e-Portfolio โดยให้นักเรียนเก็บสะสมผลงานและเป้าหมายรายบุคคลผ่านเว็บไซต์ของโรงเรียน ครูสามารถใช้ข้อมูลนี้ประกอบกับผลการเรียนเพื่อวางแผนดูแลช่วยเหลือได้อย่างตรงจุด ขณะเดียวกัน โรงเรียนยังใช้ระบบ Student Data Dashboard ซึ่งช่วยให้ฝ่ายบริหารเห็นภาพรวมของผลสัมฤทธิ์ทุกระดับชั้นแบบเรียลไทม์”

(ผู้บริหารท่านที่ 13, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กรกฎาคม 2567)

“ดิฉันจัดทำฐานข้อมูลกลางของนักเรียนรายบุคคลที่รวมผลการเรียน คะแนน O-NET พฤติกรรม และกิจกรรมไว้ครบถ้วน ข้อมูลนี้ถูกใช้ประกอบการวิเคราะห์เพื่อวางแผนพัฒนารายกลุ่ม เช่น กลุ่มเสี่ยง กลุ่มกลาง และกลุ่มเรียนดี ขณะเดียวกันยังส่งเสริมให้ครูใช้แอปสร้างบทเรียน เช่น Canva, Quizizz หรือ Genially เพื่อออกแบบสื่อดิจิทัลที่เข้ากับระดับความสามารถของนักเรียน”

(ผู้บริหารท่านที่ 14, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 กรกฎาคม 2567)

“โรงเรียนของผมพัฒนาระบบการเรียนรู้แบบไฮบริดและจัดทำปฏิทินการเรียนรู้เสริมเฉพาะกลุ่มผ่านระบบออนไลน์ เพื่อให้นักเรียนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง

ขณะเดียวกันยังพัฒนาแพลตฟอร์มข้อมูลสารสนเทศกลาง ที่ผู้ปกครองสามารถติดตามพัฒนาการของบุตรหลานได้ทุกเทอมอย่างต่อเนื่อง”

(ผู้บริหารท่านที่ 15, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 กรกฎาคม 2567)

“ดิฉันพัฒนา “ห้องเรียนดิจิทัลต้นแบบ” ซึ่งครูสามารถสอนโดยใช้จอสัมผัสแบบอินเทอร์แอคทีฟ สื่อวิดีโอ และระบบ LMS ควบคู่กับการเก็บข้อมูลผู้เรียนผ่านแบบประเมินออนไลน์ แบบฟอร์มอัตโนมัติ ข้อมูลเหล่านี้นำมาวิเคราะห์เพื่อปรับกิจกรรมให้เหมาะกับจุดแข็งและจุดอ่อนของนักเรียนอย่างแท้จริง”

(ผู้บริหารท่านที่ 16, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 กรกฎาคม 2567)

“เราส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ทักษะด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศควบคู่กัน เช่น การใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน และการจัดทำวารสารดิจิทัลรายเดือนร่วมกับครูแนะแนว เพื่อเป็นช่องทางให้เด็กแสดงผลงาน ขณะเดียวกันฝ่ายบริหารก็สามารถใช้บทวิเคราะห์เหล่านี้ประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์เชิงคุณภาพของนักเรียนแต่ละกลุ่มได้อย่างมีหลักฐาน”

(ผู้บริหารท่านที่ 17, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กรกฎาคม 2567)

“ดิฉันนำหลักการ Data-Driven School Management มาใช้กับการบริหารงานวิชาการ โดยให้ครูรายงานผลการสอนและคะแนนวัดผลผ่านระบบกลาง ซึ่งแสดงผลแบบ Dashboard ทันที ช่วยให้สามารถติดตามคุณภาพการสอนได้ตลอดภาคเรียน ขณะเดียวกัน นักเรียนก็มีช่องทางเรียนรู้ผ่านคลังสื่อดิจิทัลที่ออกแบบโดยครูในโรงเรียนเอง”

(ผู้บริหารท่านที่ 18, การสื่อสารส่วนบุคคล, 16 กรกฎาคม 2567)

“ผมผลักดันการใช้เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรม “เรียนรู้ในชีวิตจริง” โดยให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูลจากสถานการณ์จริง เช่น สถานการณ์น้ำท่วม หรือราคาพืชผล ผ่านโปรแกรมนำเสนอข้อมูล เช่น Google Sheets และ Canva ทำให้นักเรียนฝึกคิดเชิงวิเคราะห์พร้อมกับเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์”

(ผู้บริหารท่านที่ 19, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กรกฎาคม 2567)

“เราเน้นการผสมผสานการใช้เทคโนโลยีอย่างสมดุลกับการเรียนรู้ในชั้นเรียน เช่น การใช้แบบฝึกอินเทอร์แอคทีฟควบคู่การสอนแบบเผชิญหน้า พร้อมพัฒนาโรงเรียนสู่ Smart School ด้วยระบบสแกนใบหน้าและสายรัดข้อมือดิจิทัล ขณะเดียวกันเราสร้างสถานักเรียนให้มีบทบาทเสนอความคิดเห็นด้านการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนรู้สึกมีคุณค่าในตัวเองและอยากพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ”

(ผู้บริหารท่านที่ 20, การสื่อสารส่วนบุคคล, 16 กรกฎาคม 2567)

สรุปได้ว่า การบูรณาการเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลอย่างเป็นระบบนับเป็นหัวใจสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ นวัตกรรมด้านสื่อและเทคโนโลยี รวมถึงเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัล มีความสำคัญอย่างมากในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา การนำแอปพลิเคชันมาใช้ในการบริหารจัดการ การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี และการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีของครูผู้สอน การจัดทำฐานข้อมูลผู้เรียนและการใช้ Learning Analytics จะช่วยให้สามารถวิเคราะห์และออกแบบการเรียนรู้เฉพาะบุคคลได้อย่างแม่นยำยิ่งขึ้น ขณะเดียวกัน การประยุกต์ใช้ AI/EdTech ก็มีบทบาทสำคัญในการคัดกรองและให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่มีความเสี่ยงทางการเรียนรู้ได้อย่างทันทั่วถึง ดังนั้น การส่งเสริมการใช้แอปพลิเคชันและสื่อดิจิทัลในการบริหารจัดการ การสนับสนุนบุคลากรในการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี การวางแผนเชิงนโยบาย การจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอ การพัฒนาทักษะผู้สอน การสร้างระบบข้อมูลเชิงลึก และการนำ AI/EdTech มาประยุกต์ใช้ จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถบูรณาการเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในยุคดิจิทัลได้อย่างแท้จริง

ด้านที่ 4 การเสริมพลังบุคลากรและสร้างภาคีเครือข่าย การเสริมพลังบุคลากรและสร้างภาคีเครือข่ายเป็นกลยุทธ์สำคัญที่เน้นการพัฒนาศักยภาพครูและผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการสร้างความร่วมมือที่แข็งแกร่งกับผู้ปกครองและชุมชน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะรอบด้านของครูในการจัดการเรียนรู้ การผลิตสื่อ และการใช้เทคโนโลยี รวมถึงการออกแบบนวัตกรรมการบริหารเพื่อสร้างความเข้าใจในวิสัยทัศน์ร่วมกัน กลยุทธ์นี้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งที่บ้านและโรงเรียน การใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อแก้ไขปัญหาการถดถอยทางการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และการสร้างเครือข่ายครูแนวหน้าเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ขณะเดียวกันเน้นการส่งเสริมความเสมอภาคโดยให้ความใส่ใจเป็นพิเศษกับโรงเรียนชายขอบและโรงเรียนขนาดเล็ก พร้อมทั้งประสานความร่วมมือกับภาคเอกชนและชุมชนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนทรัพยากรและการพัฒนาครู สร้างเครือข่ายสนับสนุนที่ครอบคลุมและยั่งยืนสำหรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

“ดิฉันให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูควบคู่กับการดูแลนักเรียนทั้งในระดับห้องเรียนและในบริบทครอบครัว หลังโควิดเราได้จัดอบรมครูหลายหลักสูตร เช่น เทคนิคการสอนแบบใหม่ และ การใช้สื่อดิจิทัลเพื่อฟื้นฟูภาวะการเรียนรู้ พร้อมกับจัดประชุมผู้ปกครองถี่ขึ้น และเปิดกลุ่ม LINE ประจำห้องเรียนเพื่อให้ผู้ปกครองติดตามความก้าวหน้าของลูกและมีส่วนร่วมแก้ปัญหาอย่างใกล้ชิด”

(ผู้บริหารท่านที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2567)

“โรงเรียนของเรามีระบบพี่เลี้ยงสำหรับครูมือใหม่ควบคู่กับการจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือนักเรียนเรียนดีแต่ยากจน เพื่อให้ครูรุ่นใหม่ได้รับคำแนะนำจากครูอาวุโส และเด็กๆ ได้รับการสนับสนุนทางสังคมอย่างเท่าเทียม ความใส่ใจทั้งครูและนักเรียนแบบนี้ช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ในภาพรวมของโรงเรียน”

(ผู้บริหารท่านที่ 2, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2567)

“ดิฉันเห็นว่าผู้บริหารเองต้องไม่หยุดพัฒนา ฉันเข้าร่วมอบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ขณะเดียวกันเรายังส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ให้นักเรียนช่วยเหลือกัน เช่น พี่สอนน้องในกลุ่มเรียนรู้ ทำให้ทั้งครู นักเรียน และผู้บริหารมีพัฒนาการร่วมกันอย่างสอดคล้อง”

(ผู้บริหารท่านที่ 3, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2567)

“ผมสนับสนุนให้ครูศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น พร้อมทั้งทำงานเชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานสาธารณสุขและศูนย์บริการวิชาการ เพื่อจัดอบรมผู้ปกครองด้านการดูแลสุขภาพจิตและการส่งเสริมการเรียนรู้ที่บ้าน การพัฒนาเหล่านี้ช่วยให้ครอบครัวร่วมมือกับโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น”

(ผู้บริหารท่านที่ 4, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2567)

“ดิฉันจัดประเมินสมรรถนะครูรายปีเพื่อวางแผนพัฒนารายบุคคล พร้อมจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครผู้ปกครองให้เข้ามามีบทบาทในการดูแลนักเรียน เช่น ช่วยจัดกิจกรรมเสริมความรู้ ทำให้ครูพัฒนาขึ้น ขณะเดียวกันนักเรียนก็ได้รับการดูแลแบบตัวต่อตัวจากผู้ใหญ่ในชุมชน”

(ผู้บริหารท่านที่ 5, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2567)

“ผมสนับสนุนให้เกิดชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครู (PLC) เพื่อให้ครูแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันอย่างต่อเนื่อง และผมยังร่วมกับมูลนิธิภายนอกเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูการเรียนรู้ เช่น ค่าวิทยาคาสตร์และตัวฟรี ซึ่งเปิดโอกาสให้เด็กๆ ได้เรียนรู้นอกห้องเรียนผ่านความร่วมมือทางสังคมที่หลากหลาย”

(ผู้บริหารท่านที่ 6, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2567)

“โรงเรียนของดิฉันปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ให้แก่ครู โดยการสรุปบทความทางวิชาการและแชร์กันในที่ประชุมบุคลากร และสนับสนุนให้ครูประจำชั้นสร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่อบอุ่นเหมือนครอบครัว เด็ก ๆ จึงเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมที่เปิดกว้างและส่งเสริมความกล้าแสดงออก”

(ผู้บริหารท่านที่ 7, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2567)

“ดิฉันดำเนินโครงการเติมพลังใจครู ด้วยกิจกรรมสันทนาการและกลุ่มให้คำปรึกษาหลังโควิด เพื่อฟื้นฟูสุขภาพจิตของครู และจัดโครงการโรงเรียนพ่อแม่ร่วมกับชุมชนเพื่อให้ผู้ปกครองเข้าใจลูกมากขึ้น ความสมดุลระหว่างการพัฒนาครูและเสริมสร้างเครือข่ายผู้ปกครองทำให้เด็ก ๆ ได้รับการดูแลทั้งจากในและนอกโรงเรียน”

(ผู้บริหารท่านที่ 8, การสื่อสารส่วนบุคคล, 12 กรกฎาคม 2567)

“ผมมองว่าครูคือด่านหน้าในการฟื้นฟูการเรียนรู้ เราจึงให้อิสระในการสร้างนวัตกรรมการสอน พร้อมสนับสนุนทรัพยากรอย่างเต็มที่ เช่น เปิดห้องเรียนพิเศษในวันหยุด และในระดับสังคม

เรายังสร้างกลุ่มเพื่อนช่วยระบาย ให้เพื่อนนักเรียนดูแลกันเองด้านจิตใจ เด็กๆ จึงได้รับทั้งการเรียนรู้ และการฟื้นฟูภาวะทางอารมณ์ไปพร้อมกัน”

(ผู้บริหารท่านที่ 9, การสื่อสารส่วนบุคคล, 11 กรกฎาคม 2567)

“ดิฉันลงทุนสร้างระบบพัฒนาครูออนไลน์ภายในโรงเรียน มีแพลตฟอร์มเรียนรู้ตามอัธยาศัย และคอร์สวิดีโอสั้น ๆ ที่ครูสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจ พร้อมกันนี้เรายังจัดโครงการ พี่สอนน้องศิษย์เก่า เชิญรุ่นพี่ที่ประสบความสำเร็จกลับมาสร้างแรงบันดาลใจให้น้อง ๆ ทำให้เกิด วัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างรุ่น”

(ผู้บริหารท่านที่ 10, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 กรกฎาคม 2567)

“การพัฒนาศักยภาพบุคลากรครูด้านวิชาการควรมุ่งเน้นการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อให้สามารถบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยเพิ่มขีดความสามารถของครูในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในการจัดการเรียนการสอน ทั้งยังส่งเสริมให้ครูสามารถปรับตัวและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

(ผู้บริหารท่านที่ 11, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 กรกฎาคม 2567)

“ผู้บริหารในเขตของผมรวมตัวกันเป็นเครือข่ายผู้บริหารเรียนรู้ ซึ่งช่วยเสริมวิสัยทัศน์และ นำความรู้ใหม่กลับมาพัฒนาครูได้มาก ในแง่สังคม ดิฉันก็ร่วมมือกับหน่วยงานสงเคราะห์ในท้องถิ่น เพื่อดูแลนักเรียนที่ครอบครัวได้รับผลกระทบจากโควิด เช่น จัดหาทุนและนักสังคมสงเคราะห์ เข้าช่วยเหลือเฉพาะราย ทำให้เด็กไม่หลุดจากระบบการศึกษา”

(ผู้บริหารท่านที่ 11, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 กรกฎาคม 2567)

“หลังโควิดครูบางคนเกิดภาวะหมดไฟ ดิฉันใช้การโค้ชซึ่งรายบุคคลและจัดรางวัลครูผู้ทุ่มเท เพื่อเสริมแรงใจ ขณะเดียวกันเรายังจัดกิจกรรมจิตอาสาให้นักเรียนได้ออกค่ายและช่วยเหลือสังคม ซึ่งทำให้พวกเขาเกิดความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าในตนเอง ส่งผลเชิงบวกต่อทัศนคติด้านการเรียนรู้”

(ผู้บริหารท่านที่ 12, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กรกฎาคม 2567)

“ผมขอ feedback จากครู ผู้ปกครอง และนักเรียนเสมอ เพื่อประเมินและพัฒนาการบริหารของตนเอง พร้อมกันนี้ยังส่งเสริมระบบพี่ดูแลน้อง โดยให้ครูทุกคนช่วยสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ถ้าเด็กขาดเรียนหรือมีปัญหา ก็จะมีการติดตามทันที การใส่ใจทั้งระดับครูและบริหาร ช่วยสร้างความรู้สึกปลอดภัยให้แก่เด็กๆ”

(ผู้บริหารท่านที่ 13, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กรกฎาคม 2567)

“ดิฉันสนับสนุนให้ครูแสวงหาโอกาส เช่น ทุนศึกษาดูงานหรืออบรมภายนอก และเรายังทำงานร่วมกับโรงเรียนเพื่อนบ้าน จัดชุมชนแลกเปลี่ยนนักเรียน เด็กๆ ได้พบเพื่อนใหม่จากต่างโรงเรียน เกิดแรงบันดาลใจและมุมมองใหม่ในการเรียนรู้ การพัฒนาเชิงรุกทั้งครูและนักเรียนเช่นนี้ ช่วยขับเคลื่อนโรงเรียนอย่างมีพลัง”

(ผู้บริหารท่านที่ 14, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 กรกฎาคม 2567)

“ผมให้ความสำคัญกับจิตวิญญาณความเป็นครู เราจัดกิจกรรมระลึกคุณครูเพื่อให้ครูภาคภูมิใจในบทบาทของตน และในด้านสังคมเราร่วมมือกับวัดในชุมชนจัดค่ายคุณธรรม ปลุกฝังหลักคิดและความเข้มแข็งทางใจให้เด็กๆ ซึ่งส่งผลให้พวกเขามีความมุ่งมั่นมากขึ้นในการฟื้นฟูการเรียนรู้”

(ผู้บริหารท่านที่ 15, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 กรกฎาคม 2567)

“โรงเรียนของดิฉันส่งเสริมให้ครูที่มีศักยภาพก้าวขึ้นเป็นผู้นำทางวิชาการ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาในโรงเรียน และเรายังมีนโยบาย “หนึ่งครูหนึ่งนักเรียนในใจ” โดยให้ครูทุกคนติดตามนักเรียนที่มีความเสี่ยงอย่างใกล้ชิด ความใส่ใจรายบุคคลนี้ทำให้เด็กกล้าที่จะเรียนรู้และรู้สึกว่าคุณค่า”

(ผู้บริหารท่านที่ 16, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 กรกฎาคม 2567)

“ดิฉันใช้กลยุทธ์หมุนเวียนบทบาทหน้าที่ให้ครูและผู้บริหารเรียนรู้งานซึ่งกันและกัน ขณะเดียวกันเราก้จัดโครงการสายใยรักครอบครัว เพื่อเชื่อมโยงผู้ปกครองกับลูกผ่านกิจกรรมร่วมกันในโรงเรียน เด็กๆ จึงได้รับการพัฒนาแบบองค์รวมทั้งในด้านทักษะและความมั่นคงทางอารมณ์”

(ผู้บริหารท่านที่ 17, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กรกฎาคม 2567)

“ผมตั้งหัวหน้าด้านนวัตกรรมให้ครูบางคน เพื่อให้มีเวลาสร้างสรรค์แนวทางใหม่ๆ ในการเรียนการสอน และดิฉันเองยังลงพื้นที่เยี่ยมบ้านนักเรียนหลังโควิด ประสานกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อหาทางช่วยเหลือ เช่น หากบ้านใดไม่มี Wi-Fi เราก้จัดหาให้ทันที ทำให้เกิดความร่วมมือจากชุมชนอย่างจริงจัง”

(ผู้บริหารท่านที่ 18, การสื่อสารส่วนบุคคล, 16 กรกฎาคม 2567)

“ดิฉันเข้าร่วมโครงการผู้บริหารมืออาชีพเพื่อเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี พร้อมกันนี้โรงเรียนยังจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ครู-นักเรียน เช่น เล่นกีฬา โต้วาทิ หรือค่ายร่วมกัน เพื่อลดช่องว่างระหว่างวัย และสร้างความไว้วางใจในห้องเรียน เด็ก ๆ จึงกล้าขอความช่วยเหลือเมื่อประสบปัญหาทางการเรียน”

(ผู้บริหารท่านที่ 19, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กรกฎาคม 2567)

“โรงเรียนของผมจัดประชุมวิชาการภายในทุกปี เพื่อให้ครูได้นำเสนอผลงานที่พัฒนาเอง และในด้านสังคมเราเปิดโรงเรียนเป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนในวันหยุด โดยจัดอบรมอาชีพให้ผู้ปกครอง เช่น สอนคอมพิวเตอร์หรือภาษาอังกฤษ ส่งผลให้ผู้ปกครองรู้สึกผูกพันและพร้อมสนับสนุนการเรียนรู้ของลูกหลานอย่างเต็มที่”

(ผู้บริหารท่านที่ 20, การสื่อสารส่วนบุคคล, 16 กรกฎาคม 2567)

สรุปได้ว่า การเสริมพลังบุคลากรและสร้างภาคีเครือข่ายมุ่งเน้นการลงทุนพัฒนาครูและผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง พร้อมสร้างความร่วมมือที่เข้มแข็งกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก เพื่อให้เกิดเครือข่ายสนับสนุนที่หลากหลาย ผลการสำรวจชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาทักษะครูและผู้บริหาร รวมถึงการสนับสนุนทางสังคม อยู่ในระดับสูง ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการฝึกทักษะรอบด้าน การออกแบบนวัตกรรมการบริหารให้เข้าใจเป้าหมายชัดเจน และการเปิดช่องทางให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม แนวทางปฏิบัติที่แนะนำประกอบด้วย การฝึกอบรมครูในด้านการจัดการเรียนรู้ การผลิตสื่อ และการใช้เทคโนโลยีอย่างครบวงจร เพื่อยกระดับศักยภาพ การออกแบบกระบวนการบริหารที่สร้างความเข้าใจในวิสัยทัศน์อย่างเป็นระบบ การส่งเสริมบทบาทของผู้ปกครองให้สนับสนุนการเรียนรู้ทั้งที่บ้านและในโรงเรียน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรจากชุมชนมาจัดการด้านบุคลากร นอกจากนี้ ควรนำข้อมูลสารสนเทศจากเขตพื้นที่และกระทรวงศึกษาธิการมาวิเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 20 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อวิเคราะห์แนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหาร สถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนที่เผชิญกับภาวะถดถอยทางการเรียนรู้หลังสถานการณ์โควิด-19 พบแนวทางสำคัญ 4 ด้าน ที่ผู้บริหารเห็นร่วมกันว่าส่งผลโดยตรงต่อการฟื้นฟูและยกระดับคุณภาพ ผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

ด้านแรก ภาวะผู้นำที่ยืดหยุ่นและทันการณ์ ผู้บริหารทุกท่านได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญ ในการมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์รอบด้านอย่างแม่นยำ และพร้อมปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างทันท่วงที ผู้บริหารหลายท่านใช้ข้อมูลจริงทั้งในมิติวิชาการ สุขภาพ พฤติกรรม และความปลอดภัยมาประกอบการวางแผนนโยบายใหม่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ปัจจุบัน เช่น การจัดทำแผนยุทธศาสตร์หลังโควิดที่มีทั้งระยะสั้นและระยะยาว การเน้นการพัฒนาผู้เรียน เป็นศูนย์กลางโดยคำนึงถึงบริบททางเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และครอบครัว และการออกแบบกลยุทธ์ เฉพาะด้าน เช่น แผนเยียวยาผู้เรียนที่มีภาวะถดถอยด้วยกิจกรรมเสริม การเรียนชดเชย และการเปิดพื้นที่ ให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายเพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง นอกจากนี้ยังมีการจัดทำแผนฉุกเฉิน ทางการศึกษาและคู่มือยุทธศาสตร์ New Normal เพื่อสร้างความพร้อมในทุกสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ได้อีกด้วย

ด้านที่สอง ระบบนิเวศการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม โรงเรียนส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้จากเดิมไปสู่การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยตรง มีการสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ทักษะชีวิต และทักษะศตวรรษที่ 21 โดยครูมีบทบาทหลักเป็นผู้กระตุ้นและนำทาง มีการสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning), การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning), การเรียนรู้ผ่านโครงงาน (Project-Based Learning) และกิจกรรม Peer Tutoring เพื่อช่วยเหลือนักเรียนเฉพาะรายที่มีปัญหาเฉพาะจุด โรงเรียนหลายแห่งยังได้จัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนเทคนิค วิธีสอน และสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม ขณะเดียวกันก็เปิดพื้นที่ทดลองแนวคิด (Innovation Sandbox) เพื่อสร้างโอกาสในการลองผิดลองถูกโดยไม่กังวลความล้มเหลว ซึ่งสิ่งนี้มีผลโดยตรงต่อการปรับปรุงคุณภาพผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านที่สาม การบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ จากการสัมภาษณ์พบว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลอย่างชัดเจนในการยกระดับการบริหารจัดการและการเรียนรู้ในโรงเรียน หลายโรงเรียนได้ลงทุนปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐาน เช่น อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ห้องเรียนดิจิทัล ระบบการจัดการเรียนรู้ (LMS) และแพลตฟอร์มการเรียนออนไลน์ที่สามารถใช้ได้ตลอดเวลา โรงเรียนมีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศ (Dashboard) เพื่อจัดเก็บข้อมูลผู้เรียนทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ พฤติกรรม สุขภาพ และการเข้าเรียนไว้ในระบบเดียว และใช้ Learning Analytics เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลรายบุคคลสำหรับการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เฉพาะบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ครูยังได้รับการส่งเสริมให้ผลิตสื่อดิจิทัลด้วยตนเอง เช่น การสร้างแบบฝึกหัดออนไลน์ บทเรียนสื่อผสม หรือแอปพลิเคชันที่สามารถใช้งานในชั้นเรียน ซึ่งมีส่วนช่วยในการกระตุ้นแรงจูงใจและเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างชัดเจน

ด้านที่สี่ การเสริมพลังบุคลากรและสร้างภาคีเครือข่าย ผู้บริหารต่างให้ความสำคัญกับการลงทุนพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ผ่านการจัดอบรม สัมมนา การศึกษาดูงาน โครงการพี่เลี้ยงครูใหม่ และระบบ Coaching รายบุคคล ซึ่งช่วยให้ครูสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่จำเป็นในการปรับตัวให้เข้ากับบริบทการเรียนรู้ใหม่ ๆ ขณะเดียวกันการสร้างภาคีเครือข่ายร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่น ภาคเอกชน และสถาบันอุดมศึกษา ยังช่วยเสริมทรัพยากรและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การเปิดช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เช่น กลุ่มไลน์ประจำห้องเรียน การจัดกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ และการร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการช่วยเหลือเฉพาะราย ซึ่งช่วยสร้างระบบสนับสนุนที่แข็งแกร่ง ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืน

ดังนั้น จากผลการศึกษาทั้งหมดนี้จึงแสดงให้เห็นว่า การพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในช่วงที่ผ่านมา จะประสบความสำเร็จได้เมื่อมีการบูรณาการทั้ง 4 ด้านเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ โดยมีการบริหารแบบใช้ข้อมูลจริงประกอบการตัดสินใจ (Data-Driven Decision Making) เป็นฐานหลัก และมีการสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในชุมชนการเรียนรู้ของ

โรงเรียน เมื่อปัจจัยดังกล่าวถูกขับเคลื่อนร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาแล้ว จะนำไปสู่การฟื้นฟูและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้พร้อมรับมือกับความท้าทายในอนาคตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

ตอนที่ 7 ผลการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาแนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยการสนทนากลุ่ม

แนวทางการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยการสนทนากลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน จากการศึกษาพบว่า การจัดการศึกษาท่ามกลางภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ไม่สามารถพึ่งพามิติใดมิติหนึ่งได้โดยลำพัง แต่ต้องเป็นการบริหารแบบบูรณาการที่มีภาวะผู้นำที่ยืดหยุ่น ระบบนิเวศการเรียนรู้ที่หลากหลาย การใช้เทคโนโลยีอย่างมียุทธศาสตร์ และการสร้างพลังเครือข่ายของทุกภาคส่วนอย่างสมดุล ดังต่อไปนี้

ด้านที่ 1 ภาวะผู้นำที่ยืดหยุ่นและทันการณ์ การสนทนากลุ่มสะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนว่าผู้บริหารสถานศึกษาจำนวนมากมีแนวทางบริหารที่ พร้อมปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ โดยไม่ยึดติดกับแผนเดิม เช่น ผู้ร่วมสนทนาท่านที่ 7 ได้เล่าถึงการเปลี่ยนจากการเรียนเสริมออนไลน์เป็นค่ายเรียนรู้นอกห้องเรียน เนื่องจากข้อจำกัดของอุปกรณ์และบริบทของนักเรียน กลยุทธ์ที่ยืดหยุ่นนี้ไม่ได้เกิดจากการวางแผนไว้ล่วงหน้า แต่เกิดจากการฟังเสียงของครูและนักเรียน แล้วปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับความเป็นจริง อีกทั้งผู้บริหารยังมีวิธีคิดเชิงกลยุทธ์ที่เน้น “เรียนรู้จากความล้มเหลว” อย่างมีระบบ โดยการทดลองใช้มาตรการใหม่ ๆ และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง (เช่น กรณีผู้ร่วมสนทนาท่านที่ 6) ทำให้สามารถระบุจุดแข็ง-จุดอ่อนของแต่ละวิธีการ และคัดเลือกแนวทางที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนอย่างแท้จริง ภาวะผู้นำลักษณะนี้แสดงให้เห็นถึง ความกล้าหาญทางการบริหาร ที่ไม่ยึดติดกับโครงสร้างแบบเดิม พร้อมรับฟัง ปรับตัว และตอบสนองต่อภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ด้านที่ 2 ระบบนิเวศการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม การสนทนากลุ่มเผยให้เห็นว่า โรงเรียนจำนวนมากไม่ได้มองนวัตกรรมเฉพาะในแง่ของ “สื่อหรือเทคโนโลยี” เท่านั้น แต่ยังให้ความสำคัญกับบรรยากาศการเรียนรู้ และการสร้างประสบการณ์เชิงบูรณาการ เช่น การจัดค่ายเรียนรู้ การสร้างแรงบันดาลใจจากศิษย์เก่า การจัดแนะแนวให้เด็กค้นหาตัวตน หรือกิจกรรม “วันฝันของฉัน” ซึ่งล้วนเป็นนวัตกรรมในมิติทางจิตวิทยาและสังคม ผู้บริหารบางรายยังได้ออกแบบแผนฟื้นฟูแบบองค์รวมที่เชื่อมโยงระหว่าง นโยบาย-การสอน-เทคโนโลยี-การมีส่วนร่วมของชุมชน เข้าด้วยกันอย่างกลมกลืน (ผู้ร่วมสนทนาท่านที่ 4) แสดงถึงความเข้าใจใน “ระบบนิเวศทางการศึกษา” ที่ประกอบด้วยองค์ประกอบหลากหลาย ซึ่งต้องทำงานเชื่อมโยงกันเพื่อสร้างผลลัพธ์ที่ยั่งยืน จึงกล่าวได้ว่า ระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ดีไม่เพียงแค่มีนวัตกรรมเท่านั้น แต่ต้องมีการออกแบบวัฒนธรรมการเรียนรู้ใหม่ ที่ตอบโจทย์บริบทเฉพาะของโรงเรียนและผู้เรียนแต่ละคนด้วย

ด้านที่ 3 การบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ผู้บริหารส่วนใหญ่มีมุมมองที่รอบด้านเกี่ยวกับบทบาทของเทคโนโลยี โดยตระหนักว่า เทคโนโลยีไม่ใช่เป้าหมาย แต่เป็นเครื่องมือ ที่ต้องใช้อย่างรู้เท่าทัน การใช้แท็บเล็ตในห้องเรียน หรือการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ต้องมีการออกแบบอย่างเหมาะสม เช่น การวางขอบเขตการใช้ สร้างกติกา และส่งเสริมวินัยดิจิทัลในหมู่นักเรียน ในขณะเดียวกัน ผู้บริหารยังใช้เทคโนโลยีเพื่อวัตถุประสงค์ด้านการบริหาร เช่น การจัดระบบฐานข้อมูลนักเรียนรายบุคคล เพื่อการติดตามและวางแผนพัฒนารายกรณี (ผู้ร่วมสนทนาท่านที่ 3) แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนเริ่มมองเทคโนโลยีเป็นกลไกสนับสนุน “การตัดสินใจเชิงข้อมูล” ไม่ใช่แค่เครื่องมือเพื่อการเรียนรู้เพียงอย่างเดียว ข้อสรุปที่ชัดเจนคือ การบูรณาการเทคโนโลยีจะมีประสิทธิภาพเมื่อโรงเรียนมีกลไกกำกับดูแลและออกแบบการใช้ที่เหมาะสม และเมื่อผู้บริหารเข้าใจธรรมชาติของเทคโนโลยีอย่างรอบด้าน

ด้านที่ 4 การเสริมพลังบุคลากรและสร้างภาคีเครือข่าย ผู้บริหารทุกคนล้วนเห็นตรงกันว่า ครูคือหัวใจของการเปลี่ยนแปลง การให้อบรมเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ แต่ต้องมีระบบเสริมแรงและแรงจูงใจ เช่น การฟังเสียงครู การร่วมออกแบบนโยบาย การกำหนดเป้าหมายร่วม (KPI แบบมีส่วนร่วม) หรือแม้แต่การใช้เวทีประชุมแบบ “วงกลม” เพื่อเปิดพื้นที่แลกเปลี่ยน นอกจากนี้ การสร้างเครือข่ายกับผู้ปกครองและชุมชนก็ถูกพูดถึงอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะการทำความเข้าใจร่วมเรื่องภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ และให้ผู้ปกครองมีบทบาทในกิจกรรมของโรงเรียน ผู้บริหารเน้นว่า “เมื่อทุกคนรู้สึกมีส่วนร่วม เราจะทุ่มเทมากกว่าแค่การทำตามคำสั่ง” (ผู้ร่วมสนทนาท่านที่ 8) จึงกล่าวได้ว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคนี้ต้องเป็น กระบวนการรวมพลัง (Empowerment Process) ที่ทำให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน มีความรู้สึกร่วมและมีบทบาทในการสร้างการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา

“ดิฉันมองว่าการฟื้นฟูการเรียนรู้ของเด็ก ๆ หลังช่วงโควิดนั้น ไม่อาจทำแบบแยกส่วนได้เลยค่ะ เราต้องทำทั้งระบบอย่างครบวงจร เพราะถ้าเราดำเนินมาตรการแค่เรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น แค่เพิ่มเวลาเรียน หรือแค่ใช้เทคโนโลยี แต่ไม่เชื่อมโยงกับนโยบายและการสื่อสารภายในองค์กร มันก็ไม่เกิดผลเท่าที่ควร สำหรับโรงเรียนของดิฉัน เราเริ่มจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาจริงก่อน เช่น กลุ่มนักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ต่ำ กลุ่มที่ไม่มีอุปกรณ์ กลุ่มที่ขาดแรงจูงใจ แล้วเราก็กว้านนโยบายเชิงรุกเป็นลำดับขั้น อย่างเช่น การจัดห้องเรียนฟื้นฟูแบบแยกกลุ่ม การเสริมหลักสูตรเฉพาะกลุ่ม และการใช้เทคโนโลยีช่วยจัดการเรียนรู้ เช่น วิดีโอสอนซ้ำผ่านแพลตฟอร์ม Google Classroom ที่นักเรียนเข้าถึงได้แม้จากบ้าน”

“โรงเรียนของเราจึงเน้นกิจกรรมสร้างแรงบันดาลใจควบคู่กับการเรียนรู้ เช่น เราเชิญศิษย์เก่าที่เคยเป็นนักเรียนกลาง ๆ แต่พัฒนาตัวเองจนสอบติดมหาวิทยาลัย หรือมีธุรกิจส่วนตัว มาเล่าประสบการณ์ให้เด็กฟัง เด็กเห็นแล้วรู้สึกว่าเขาทำได้เหมือนกัน”

“แต่สิ่งที่สำคัญไม่แพ้กันคือการสื่อสารกับครูค่ะ ถ้าเราไม่มีระบบที่จะทำให้ครูเข้าใจ แนวนโยบายและรู้ว่าบทบาทของเขาสำคัญอย่างไร ก็จะไปไม่รอด ดิฉันจึงจัดเวทีปรึกษาหารือกับครูทุกระดับอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงมีระบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันภายใน เพื่อให้ครูร่วมเป็นเจ้าของนโยบาย ไม่ใช่เพียงแค่รับคำสั่ง อีกประเด็นที่ดิฉันเห็นว่าจำเป็นมากคือการประสานกับผู้ปกครอง เราทำคลิปสั้น ๆ เพื่ออธิบายให้ผู้ปกครองเข้าใจเรื่อง “ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้” และบทบาทที่บ้านในการช่วยเสริมแรงให้ลูก กลายเป็นว่าผู้ปกครองตอบรับดีมาก และยินดีร่วมมือกับโรงเรียนมากกว่าที่เคย”

“นอกจากนี้เรายังให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมแนะแนว ค้นหาตัวตนผ่านแบบทดสอบอาชีพ และจัด ‘วันฝันของฉัน’ ที่ให้นักเรียนแต่ละคนออกแบบเส้นทางชีวิตในแบบของตัวเอง สิ่งเหล่านี้ทำให้เด็กมีเป้าหมาย มีแรงผลักดันจากภายใน เมื่อเด็กอยากเรียนด้วยใจ ผลลัพธ์ที่ตามมาคือความเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนมากกว่าการสอนซ่อมเสริมเพียงอย่างเดียว”

(ผู้บริหารร่วมสนทนาท่านที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 ตุลาคม 2567)

“ในประสบการณ์ของผม การเปลี่ยนแปลงใด ๆ ก็ตามในโรงเรียนจะเกิดผลจริงได้ ก็ต่อเมื่อครูเป็นผู้เปลี่ยนแปลงก่อนครับ ผมเคยคิดว่าเราจะสามารถผลักดันนวัตกรรมการเรียนรู้ได้ด้วยตัวเรา ในฐานะผู้บริหาร แต่พอเอาเข้าจริง ถ้าครูไม่เข้าใจ ไม่เชื่อ และไม่เห็นว่าเป็นสิ่งที่ใช้สำหรับบริบทของเขา ต่อให้เทคโนโลยีดีแค่ไหน หรือหลักสูตรทันสมัยแค่ไหน ก็ไปไม่ถึงเด็ก ผมเลยให้ความสำคัญมากกับ ‘การลงทุนกับครู’”

“ที่โรงเรียนของผม เราทำแผนพัฒนาครูเป็นรายบุคคลเลยครับ ดูว่าใครถนัดด้านใด ใครมีจุดที่ควรเสริมอะไร แล้วจัดอบรมที่ตรงเป้าหมายจริง ๆ เช่น ครูที่ยังไม่คุ้นกับ Google Forms, Google Meet เราก็ให้รุ่นพี่ในโรงเรียนที่เชี่ยวชาญมาเป็นโค้ชให้แบบตัวต่อตัว บางท่านถึงกับขอให้ผมจัดให้ซ้ำ

หลายรอบก็ยินดีครับ เพราะถ้าครูมันใจเมื่อไหร่ เขาจะไปออกแบบการเรียนรู้ใหม่ ๆ ได้เองโดยไม่ต้องรอคำสั่ง ซึ่งมันตรงกับสิ่งที่ผู้เรียนต้องการอย่างแท้จริง”

“เราอาจพูดเรื่องนวัตกรรม เครื่องมือ เทคโนโลยีได้มากมาย แต่ดิฉันขอย้ำว่าพลังใจของเด็กคือจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่สุดค่ะ เพราะเด็กหลายคนผ่านช่วงเวลาที่ยากลำบาก โดยเฉพาะการเรียนออนไลน์ที่ไม่เข้าใจ แล้วก็รู้สึกว่าตัวเองไม่เก่ง ไม่ทันเพื่อน”

“อีกเรื่องที่ผมภูมิใจคือเราสร้างวัฒนธรรมการให้กำลังใจและยอมรับความล้มเหลวของครูในการลองของใหม่ ผมเคยพูดกับครูทุกคนว่า ‘คุณล้มได้ถ้าคุณกำลังลองอะไรที่ดีเพื่อเด็ก’ ผลก็คือครูกล้าคิด กล้าทำมากขึ้น เราเห็นนวัตกรรมในห้องเรียนเกิดขึ้นจากครูเอง เช่น มีครูคนหนึ่งเอาเกม Kahoot มาประยุกต์สอนวิทยาศาสตร์ แล้วเด็กทั้งห้องตื่นตัวมาก นี่แหละครับคือหัวใจของการเสริมพลังครูให้กลายเป็นต้นน้ำของการพัฒนานักเรียน”

(ผู้บริหารร่วมสนทนาท่านที่ 2, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 ตุลาคม 2567)

“ผมคิดว่าเราต้องเริ่มจาก “ข้อมูล” ก่อนครับ เพราะถ้าเราไม่มีข้อมูลนักเรียนที่แม่นยำ เราจะไม่มีความเข้าใจปัญหาจริง ๆ โรงเรียนของผมจึงสร้างระบบฐานข้อมูลรายบุคคลสำหรับนักเรียนทุกคน โดยบันทึกทั้งผลการเรียน พฤติกรรมในห้องเรียน พฤติกรรมที่บ้าน รวมถึงการเข้าเรียนและสุขภาพจิต เราให้ครูประจำชั้นและครูที่ปรึกษาอัปเดตข้อมูลนี้ทุกสัปดาห์ จากนั้นผมกับทีมบริหารจะใช้ข้อมูลเหล่านี้ในการวางแผนดูแลช่วยเหลือเด็กเป็นรายกรณี”

“แต่เราไม่ได้ใช้ข้อมูลเพียงภายในโรงเรียนนะครับ เราเอาข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ในการประชุมกับผู้ปกครองรายเดือนด้วย ยกตัวอย่างเช่น นักเรียนบางคนมีพฤติกรรมเสียเปรียบในห้องเรียนแต่มีผลการเรียนดี เมื่อเราแจ้งให้ผู้ปกครองทราบก็พบว่านักเรียนคนนั้นมีปัญหาด้านการเข้าสังคม เราจึงประสานกับครูแนะแนวและออกแบบกิจกรรมกลุ่มเล็กเพื่อส่งเสริมความมั่นใจ เขากลับแสดงออกมากขึ้น”

“ผมว่าในยุคนี้ “ความร่วมมือ” คือคีย์เวิร์ดสำคัญ เราสร้างชุมชนการเรียนรู้ระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน โดยเชื่อมโยงผ่านการสื่อสารออนไลน์ เช่น กลุ่มไลน์ห้องเรียน กลุ่มให้คำปรึกษาสำหรับพ่อแม่ และการจัดเวิร์กช็อปประจำเดือน ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง เพราะเขารู้สึกว่าข้อมูลที่ได้รับเป็นของจริง และเสียงของเขามีความหมายต่อโรงเรียน”

“ผมใช้การประชุมแบบ “วงกลม” แทนการประชุมแบบบรรยาย ให้ครูทุกคนได้นำเสนอสิ่งที่ได้ทำ สิ่งที่ดีขัด และสิ่งที่อยากให้เปลี่ยนแปลง เรากำหนด KPI แบบมีส่วนร่วม รวมถึงเชิญผู้ปกครองเข้ามาช่วยกันคิดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ เมื่อทุกคนรู้สึกว่าเสียงของเขาสำคัญ เขาจะทุ่มเทมากกว่าการทำตามคำสั่ง และนั่นคือพลังการเปลี่ยนแปลงที่แท้จริงครับ”

(ผู้บริหารร่วมสนทนาท่านที่ 3, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 ตุลาคม 2567)

“ดิฉันเชื่อว่าแนวทางฟื้นฟูการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ต้องออกแบบมาแบบองค์รวมค่ะ ที่โรงเรียน ซึ่งครอบคลุมทุกมิติ เริ่มตั้งแต่การปรับเวลาเรียน โดยลดเวลาในรายวิชาทฤษฎีบางส่วน เพื่อเปิดพื้นที่ให้กับกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ”

“ในแง่ของหลักสูตร เราออกแบบให้ยืดหยุ่นมากขึ้น เช่น เด็กที่ยังอ่านไม่คล่องสามารถเรียนตามความเร็วของตนเองได้ โดยใช้บทเรียนออนไลน์ควบคู่กับการสอนซ่อมเสริมในห้องเรียน เราใช้ระบบ e-learning ควบคู่ไปกับระบบติดตามผลรายสัปดาห์ ครูแต่ละคนจะส่งผลประเมินสั้น ๆ ทุกวัน คุรุผ่าน Google Form ที่ดิฉันจัดทำไว้ แล้วจะสรุปทุกต้นเดือนเพื่อดูแนวโน้มภาพรวม”

“อีกจุดที่เราให้ความสำคัญคือ “คณะทำงานร่วมกับผู้ปกครอง” เราเปิดช่องให้ผู้ปกครองเข้ามาเป็นที่ปรึกษาในกิจกรรมฟื้นฟู เช่น โครงการติวน้องหลังเลิกเรียน ซึ่งผู้ปกครองบางคนที่มีความรู้ก็สมัครใจเข้ามาเป็นอาสาสมัครช่วยติวลูก ๆ ของคนอื่น ๆ ด้วย ทุกภาคส่วนในโรงเรียนของเรา รู้สึกว่าเป็นเจ้าของร่วมของการเปลี่ยนแปลง นั้นทำให้การดำเนินงานมีพลังและส่งผลต่อผู้เรียนในระยะยาว”

(ผู้บริหารร่วมสนทนาท่านที่ 4, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 ตุลาคม 2567)

“ตอนที่เริ่มใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ดิฉันพบว่ามีครูบางคนที่มีรู้สึกว่าตัวเอง “ตามไม่ทัน” ค่ะ ไม่ใช่เพราะเขาไม่อยากเปลี่ยน แต่เขาไม่มั่นใจ พอเราให้เขาลองใช้ เขาก็เจออุปสรรค และบางทีก็รู้สึกกลัว ดิฉันจึงคิดว่า “การสื่อสารเชิงพลังบวก” มีความสำคัญมาก ดิฉันกับทีมลงไปพบครูตามระดับชั้น ไม่ใช่แค่สั่งให้ใช้ แต่ถามว่าเขา รู้สึกอย่างไรกับการเปลี่ยนแปลง แล้วค่อย ๆ แนะนำเป็นรายคน”

“ในด้านผู้ปกครองก็คล้ายกันค่ะ เราจัดประชุมแบบเสวนาเล็ก ๆ เชิญผู้ปกครองมาร่วมพูดคุย แลกเปลี่ยนกังวล ความคาดหวัง แล้วเราอธิบายว่าเหตุใดเราจึงเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอน บางคนเข้าใจทันที บางคนยังไม่เชื่อ เราก็เปิดคลิปวิดีโอสั้นๆ ที่แสดงให้เห็นความเปลี่ยนแปลงของนักเรียนจริง ๆ หลังใช้เทคโนโลยีการเรียนรู้ใหม่”

“หลังจากนั้น ทุกอย่างราบรื่นขึ้นมากค่ะ ครูเริ่มทดลองใช้ Kahoot, Quizizz หรือ Google Sites ทำเว็บสะสมผลงานของนักเรียน ผู้ปกครองก็ให้ความร่วมมือ เช่น ชื่นชอบอุปกรณ์สนับสนุนลูก โดยสมัครใจ ดิฉันคิดว่าการ “สร้างความเข้าใจร่วม” เป็นจุดเปลี่ยนที่แท้จริงในการฟื้นฟูภาวะการเรียนรู้ของนักเรียน”

(ผู้บริหารร่วมสนทนาท่านที่ 5, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 ตุลาคม 2567)

“ผมอยากแบ่งปันว่า บางครั้งเราไม่สามารถรู้ล่วงหน้าได้ว่านวัตกรรมไหนจะเหมาะกับบริบทของเรา เราจึงต้องกล้าทดลอง แล้วดูผลจาก “ข้อมูลจริง” โรงเรียนของผมเริ่มจากการทดลองหลายแนวทางในช่วงปิดเทอม เช่น เปิดเรียนเสริมวันเสาร์ เปิดเรียนออนไลน์ช่วงเย็น แล้วให้ครูเก็บข้อมูลทั้งจำนวนนักเรียนที่เข้าร่วม ผลการประเมิน และความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครอง”

“จากข้อมูลพบว่า เด็กในชุมชนเราตอบรับกับการเรียนวันเสาร์มากกว่า เพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่ทำงานในวันธรรมดา ไม่สามารถช่วยดูแลเรื่องออนไลน์ได้ เราจึงตัดสินใจจัด “Saturday

Learning Camp” เป็นประจำทุกสัปดาห์ และเสริมด้วยกิจกรรมเชิงสร้างแรงบันดาลใจ เช่น แข่งตอบปัญหาเชิงสร้างสรรค์ หรือกิจกรรมเรียนรู้จากสถานที่จริงในท้องถิ่น”

“ผมจึงมองบทบาทของผู้บริหารยุคใหม่ว่า คือผู้ที่ “เชื่อมโยงและประสาน” ทุกภาคส่วน เข้าด้วยกัน เราต้องสร้างวัฒนธรรมการทำงานแบบร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ตั้งแต่ระดับครู นักเรียน ผู้ปกครอง ไปจนถึงภาคีเครือข่ายในชุมชน”

“ข้อมูลยังชี้ว่าครูบางคนมีปัญหาเรื่องการวางแผนการสอนเชิงบูรณาการ เราจึงเปิด Coaching Clinic ภายในโรงเรียน โดยใช้ครูพี่เลี้ยงที่มีประสบการณ์คอยให้คำแนะนำเพื่อนครู โดยไม่ใช้ การประเมินแต่เป็นการเรียนรู้ร่วมกัน ผมว่าโรงเรียนเราดีขึ้นได้เพราะกล้ายอมรับว่าเราไม่รู้ และพร้อมเรียนรู้จากข้อมูลและเพื่อนร่วมงาน”

(ผู้บริหารร่วมสนทนากันที่ 6, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 ตุลาคม 2567)

“ดิฉันเชื่อว่าผู้บริหารต้องกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงกลางทางค่ะ เพราะสถานการณ์จริงมักไม่เป็นไปตามแผนเป๊ะ ๆ ตอนที่เราวางแผนใช้ระบบเรียนเสริมออนไลน์ ดิฉันคิดว่าทุกคนจะเข้าถึงได้ แต่พอเริ่มจริง พบว่าเด็กหลายคนไม่มีอุปกรณ์หรืออินเทอร์เน็ตใช้ที่บ้าน และบางคนอยู่กับญาติผู้สูงอายุที่ไม่สามารถช่วยดูแลเรื่องการเรียนได้เลย”

“เมื่อเห็นปัญหา เราไม่รอช้า ดิฉันกับทีมเปลี่ยนแผนทันที โดยจัด “ค่ายเรียนรู้เชิงปฏิบัติ” แบบออฟไลน์ในช่วงวันหยุด หรือช่วงบ่ายของวันธรรมดา กลุ่มเป้าหมายคือเด็กที่ขาดโอกาสทางเทคโนโลยี เราพาเด็กไปเรียนรู้นอกห้อง เช่น เรียนรู้เรื่องเงินที่ร้านค้าในชุมชน ฝึกคำนวณ ฝึกการสื่อสารจริง ๆ แบบนี้เด็กไม่เบื่อ และผลสัมฤทธิ์ก็ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด”

“สำหรับดิฉัน ภาวะผู้นำในยุคนี้ไม่ใช่แค่สั่งการจากบนลงล่าง แต่คือการฟัง ฟังเสียงของครู นักเรียน ผู้ปกครอง แล้วตัดสินใจด้วยใจที่เปิดกว้าง กล้ายืดหยุ่น และรู้จักปรับให้เหมาะกับแต่ละกลุ่ม เด็กทุกคนมีศักยภาพค่ะ แค่เราต้องหาทางเปิดทางให้พวกเขาเดินในแบบที่เขาเป็นได้”

(ผู้บริหารร่วมสนทนากันที่ 7, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 ตุลาคม 2567)

“เทคโนโลยีในโรงเรียนเหมือนดาบสองคมครับ ถ้าใช้ถูกจุดจะเป็นพลังมหาศาล แต่ถ้าใช้ผิดวิธี จะกลายเป็นอุปสรรค โรงเรียนของผมเคยนำแท็บเล็ตมาใช้ในการเรียนทุกวิชา ตอนแรกเราคิดว่ามันจะช่วยกระตุ้นความสนใจของนักเรียน แต่ผลกลับตรงกันข้าม เด็กใช้เล่นเกมในห้องเรียน และบางครั้งก็แอบใช้โซเชียล”

“สิ่งที่เราทำคือการหยุดแล้วประเมินสถานการณ์ ทีมบริหารร่วมกับครูปรับแนวทางใหม่ โดยกำหนดขอบเขตการใช้ เช่น ใช้เฉพาะในวิชาที่มีสื่อเฉพาะทาง และเน้นการใช้งานร่วมกันแบบกลุ่ม แทนการใช้รายบุคคล จากนั้นเราพัฒนาแนวทาง “วินัยดิจิทัล” ให้นักเรียนได้เรียนรู้การจัดการตนเอง สร้างข้อตกลงร่วมกับนักเรียนเองด้วย เช่น ถ้าใครใช้แท็บเล็ตผิดวัตถุประสงค์ จะต้องสอนเพื่อน เรื่องความรับผิดชอบในกิจกรรมหน้าเสาธง”

“พอเราปรับทั้งโครงสร้างและวัฒนธรรม เทคโนโลยีก็เริ่มเป็นพลังบวก เด็ก ๆ ใช้เรียนรู้เรื่องจริง จากวิดีโอ ลับคั่นข้อมูลประกอบการทำโครงการ ผมคิดว่า “การบริหารเทคโนโลยี” ไม่ใช่การควบคุม เครื่องมือ แต่คือการออกแบบสภาพแวดล้อมที่ทำให้เด็กใช้เทคโนโลยีอย่างรู้คุณค่าและมีวินัยในตนเอง”

“จากที่เราฟังกันมาทั้งหมด ผมเห็นพ้องเลยครับว่า การจัดการศึกษายุคนี้ต้องใช้การบริหารเชิงนวัตกรรมแบบบูรณาการจริง ๆ ไม่มีทางสำเร็จได้ด้วยการใช้วิธีใดวิธีหนึ่งแยกเดี่ยว เช่น คุณมีเทคโนโลยีที่ล้ำมาก แต่ครูไม่เข้าใจ ไม่ใช่ ก็ไม่มีประโยชน์ หรือคุณมีแผนนโยบายดีมาก แต่ไม่มีการติดตามประเมินผล หรือไม่ได้สร้างความเข้าใจร่วมในโรงเรียน ก็กลายเป็นแผนบนกระดาษเท่านั้น”

(ผู้บริหารร่วมสนทนาท่านที่ 8, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 ตุลาคม 2567)

สรุปได้ว่า จากการจัดสนทนากลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 8 คน พบว่าแนวทางการบริหารเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้มีความหลากหลายและครอบคลุมทุกมิติ โดยผู้บริหารส่วนใหญ่มีภาวะผู้นำที่ยืดหยุ่น พร้อมปรับกลยุทธ์ตามสถานการณ์จริง เช่น การเปลี่ยนวิธีสอนหรือกิจกรรมตามบริบทของผู้เรียน มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และการบริหารจัดการอย่างมียุทธศาสตร์ ไม่เพียงแต่ใช้สื่อดิจิทัล แต่ยังสร้างระบบฐานข้อมูลนักเรียนเพื่อการติดตามอย่างเป็นระบบ ขณะเดียวกันโรงเรียนยังส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม เช่น การสร้างแรงบันดาลใจผ่านศิษย์เก่าและกิจกรรมแนะแนว เพื่อฟื้นฟูแรงจูงใจของผู้เรียน รวมถึงการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทั้งครู ผู้ปกครอง และชุมชน ผ่านเวทีแลกเปลี่ยนและความเข้าใจร่วมกัน ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จของมาตรการต่าง ๆ ที่ดำเนินไปอย่างมีเอกภาพและต่อเนื่อง

จากการสนทนากลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 8 คน พบว่าผู้บริหารมีแนวทางการบริหารงานเชิงบูรณาการ โดยเน้นความยืดหยุ่นของผู้นำที่สามารถปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ตามสถานการณ์ได้ทันที พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม ทั้งในรูปแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตร การเรียนรู้นอกห้องเรียน และการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมควบคู่กับการส่งเสริมวินัยดิจิทัลในหมู่นักเรียน นอกจากนี้ยังพบว่าการเสริมพลังบุคลากร เช่น การพัฒนาศักยภาพครู การสร้างแรงจูงใจ รวมถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก เป็นแนวทางที่ได้รับการกล่าวถึงอย่างชัดเจนและเป็นที่ยอมรับร่วมกันว่ามีส่วนสำคัญในการฟื้นฟูและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

จากผลที่ได้สะท้อนชัดเจนว่าทั้ง 4 ด้าน คือ ภาวะผู้นำที่ยืดหยุ่นและทันการณ์, ระบบนิเวศการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม, การบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และการเสริมพลังบุคลากรและสร้างภาคีเครือข่าย ล้วนมีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียน แนวทางดังกล่าวสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ที่เปิดกว้าง มีความกล้าในการเปลี่ยนแปลง ไม่ยึดติดกับแผนเดิม และสามารถเชื่อมโยงทุกฝ่ายให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการได้อย่างเป็นรูปธรรม ที่สำคัญ การบริหารเชิงบูรณาการนี้

จำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถปรับปรุงพัฒนา
ได้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนในระยะยาวอย่างแท้จริง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี